

РЪКОВОДСТВО RISE

СТАНДАРТИ И КОДЕКСИ НА ПОВЕДЕНИЕ В СПОРТА

РЪКОВОДСТВО RISE

СТАНДАРТИ И КОДЕКСИ НА ПОВЕДЕНИЕ В СПОРТА

БЛАГОДАРНОСТИ

Тази публикация представлява интелектуален продукт, разработен от Консорциума на организациите RISE в рамките на проекта **RISE Empowered Above Sexual Violence in Sports - Project 101133924**, съфинансиран от Европейския съюз.

Консорциумът на организациите RISE изказва благодарност за финансирането, получено от Европейския съюз, което допринесе значително за провеждането на дейностите по проекта RISE.

Благодарим на служителите, членовете и специалистите, представляващи партньорските организации, за цялата работа, извършена по време на разработването на тази публикация.

август 2025 г.

Публикувано от Консорциума от организации RISE

КОНСОРЦИУМ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ в проект RISE

- Social Policy and Action Organization (Кипър) – координатор
- The American College of Greece Research Center (Гърция) - партньор
- Спортен клуб Altis (Гърция) - партньор
- Асоциация за развитие на българския спорт (България) - партньор
- Centro Universitario Sportivo - CUS Padova (Италия) - партньор
- Fundación Red Deporte y Cooperación (Испания) - партньор
- Zentrum für Innovative Bildung (Австрия) - партньор

АВТОР

Д-р Татяна Халкиду

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Финансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Изпълнителната агенция за европейско образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA могат да бъдат държани отговорни за тях.

Съдържание

БЛАГОДАРНОСТИ	2
Въведение.....	6
Цел на ръководството.....	6
Ролята на заинтересованите страни в утвърждаването на етичното поведение	7
Правни и етични рамки на поведение в Европа	8
Европейска комисия	8
Европейски парламент	9
Съвет на Европа	9
Съвместно сътрудничество	9
Национално прилагане и най-добри практики	10
Правни задължения в страните партньори	11
Австрия	11
Испания	12
Италия	12
Кипър:.....	12
Гърция	13
България:.....	13
Стандарти за поведение: Определение, цел и приложения	13
Определение и цел.....	13
Приложения в професионален контекст	14
Приложение в контекста на спорта	14
Основни области на внимание	15
Ролята на европейските институции за насърчаване на етичното поведение в спорта	16
Създаване на култура на почтеност и справедливост	16
Насърчаване на уважението, честната игра и спортменството.....	17
Осигуряване на недискриминация и приобщаване	17
Гарантиране на безопасността и благосъстоянието на спортистите.....	17
Насърчаване на взаимното уважение и благополучието между заинтересованите страни.....	17
Значение на заинтересованите страни за спазването на стандартите за поведение в спорта.....	18
Спортисти: Очаквания за уважение, почтеност и отговорно поведение	18

Треньори: треньори: лидерство, отчетност и отговорности за опазване на околната среда	19
Администратори: Поддържане на стандарти, прозрачност и безопасна среда	20
Родители и доброволци: Моделиране на положително поведение и подкрепа на развитието	21
Политици: Създаване на разпоредби и насоки.....	22
Кодекси за поведение: Определение и цел	23
Кодекс на поведение в спорта	24
Структура и основни компоненти на кодексите за поведение.....	24
Специфични за заинтересованите страни кодекси за поведение.....	25
Спортисти	25
Треньори	25
Администратори.....	26
Родители и доброволци	26
Политици.....	27
Специализирани стандарти и кодекси за поведение за предотвратяване на сексуалното насилие в спорта	27
Специализирани стандарти за поведение.....	28
Специализирани кодекси за поведение	29
Изпълнение, прилагане и отчетност.....	30
Прилагане на специализирани кодекси	30
Механизми за прилагане.....	30
Мерки за отчетност	31
Прозрачност и комуникация	31
Разбиране на взаимнозамеяемостта използване на стандартите и кодексите за поведение в спортните организации	32
Заклучение.....	32
Приложение.....	34
Примерен кодекс за поведение на треньори	34
Отговорности - професионални стандарти.....	34
Отговорности - лични стандарти.....	35
Права на треньорите.....	35
Взаимоотношения - изграждане на положителни връзки.....	36

Нарушаване на поведението	36
Примерен специализиран кодекс за поведение на треньорите за предотвратяване на сексуалното насилие в спорта.....	38
Отговорности - професионални стандарти	38
Отговорности - лични стандарти.....	39
Права на треньорите.....	39
Взаимоотношения - изграждане на безопасни, положителни връзки	40
Нарушение на поведението	40
Примерен кодекс за поведение на спортисти над 18 години (възрастни).....	42
Нарушаване на Кодекса за поведение.....	42
Примерен кодекс за поведение на спортисти под 18 години (непълнолетни)	44
Нарушаване на Кодекса за поведение.....	44
Примерен кодекс за поведение за родители/настойници	45
Нарушаване на Кодекса за поведение.....	46
Примерен кодекс за поведение на доброволци	46
Нарушаване на Кодекса за поведение.....	47
Примерен кодекс за поведение на администратори в спортни организации.....	48
Нарушаване на Кодекса за поведение.....	49
Препратки	50

Въведение

В динамичния и разнообразен свят на спорта насърчаването на етично поведение и култивирането на безопасна среда е от съществено значение за осигуряването на положителен, овластяващ опит за спортистите, треньорите и всички участници. Признавайки това, екипът на RISE разработи Стандарти за поведение и кодекси на поведение в контекста на спорта като част от по-широката си мисия за предотвратяване на сексуалното насилие и насърчаване на достойнството, уважението и приобщаването на всички нива на спорта. Като такова, това ръководство предоставя ясни, практически рамки, предназначени да насърчават отчетността и почтеността в спортната среда, в съответствие с холистичния, ориентиран към човека подход на проекта RISE. Основано на принципите на справедливост, равенство и недискриминация, ръководството се основава както на резултатите от изследвания, така и на най-добрите практики от реалния свят, събрани и анализирани от екипа на проекта RISE. То има за цел да даде възможност на заинтересованите страни - включително спортни специалисти, администратори и спортисти - да разполагат с необходимите инструменти и споделено разбиране, за да поддържат най-високите стандарти на поведение. Чрез този документ екипът на RISE се стреми да преодолее пропастта между политиката и практиката, като допринесе за създаването на спортна среда, която не само не съдържа насилие, но и активно насърчава приобщаването, доверието и благополучието. По този начин той служи като крайъгълен камък в съвместните усилия за изграждане на по-безопасни и етични спортни култури в Европа и извън нея.

Цел на ръководството

Ръководството има за цел да установи и затвърди етичните практики в спорта, които са основна цел на екипа на RISE. То предоставя пътна карта за ориентиране в междуличностната динамика, като гарантира, че всички участници - независимо от възрастта, пола, способностите или произхода - участват в уважителна и подкрепяща среда. Като определя ясни стандарти за поведение и предлага практически стратегии за справяне с нарушенията, ръководството насърчава колективната отговорност за насърчаване на почтеността и безопасността в спортните общности, което е в съответствие с основните принципи на инициативата RISE. Като част от проекта RISE на програма "Еразъм+", ръководството набляга на приобщаването, уважението и спортната среда без насилие. Програма "Еразъм+" признава трансформиращата сила на спорта за социалното сближаване и личностното развитие - ценности, силно подкрепяни от екипа на RISE. Проектът насърчава интегрирането на етичните принципи в ежедневните практики за създаване на пространства, в които всеки се чувства ценен и сигурен, в съответствие с целите на "Еразъм+" за равенство, многообразие и недискриминация. Ключов акцент в ръководството е справянето със сексуалното насилие в спорта, като се отчита дълбокото му въздействие върху индивидите и общностите. Въпреки че ръководството разглежда широк кръг от етични и поведенчески стандарти, то

подчертава спешната необходимост от справяне със сексуалното насилие. Екипът на RISE набляга на превенцията, интервенцията, механизмите за подкрепа и отчетността при справяне с подобни инциденти. Този въпрос е поставен в по-широк контекст на етично поведение, нормализирайки разговорите за безопасността и давайки възможност на заинтересованите страни активно да се справят с рисковете.

Като цяло ръководството е нещо повече от набор от препоръки; то е призив за действие към хората в спорта да се замислят за ролята си в насърчаването на етичното поведение и да допринесат за културата на безопасност и уважение. Като определя ясни стандарти и се фокусира върху критични въпроси като сексуалното насилие, екипът на RISE гарантира, че спортът ще остане мощна сила за добро.

Ролята на заинтересованите страни в утвърждаването на етичното поведение

Ефективността на това ръководство - Стандарти за поведение и кодекси на поведение в контекста на спорта - в крайна сметка зависи от общите усилия на различните заинтересовани страни в спортната екосистема. Екипът на RISE признава, че етичното поведение и безопасността в спорта не са отговорност на нито една отделна група, а по-скоро споделян ангажимент, който изисква активното участие на всички участници. По този начин съществените роли на ключови заинтересовани страни като спортисти, треньори, администратори, спортни федерации, родители, доброволци и създатели на политики могат да допринесат за насърчаването на безопасна, уважителна и приобщаваща спортна среда. Чрез сътрудничество и обща цел можем да реализираме визията на екипа на RISE за спорта като пространство, в което се спазват почтеността, достойнството и човешките права.

Спортистите са в основата на света на спорта. Независимо дали са професионалисти, аматьори или изгряващи таланти, тяхното поведение дава силен пример. Екипът на RISE набляга на двойната роля на спортистите: да се придържат към кодексите за поведение и да действат като модели за подражание за своите връстници и следващото поколение. Като въплъщават ценности като справедливост, приобщаване и взаимно уважение, спортистите спомагат за формирането на среда, която обезкуражава неправомерното поведение и насърчава духа на спортменството. Освен това треньорите са в уникална позиция да влияят върху спортната култура. Като наставници и лидери те са отговорни не само за развитието на спортните умения, но и за насочването на етичното съзнание и личностното израстване. Освен това екипът на RISE подчертава значението на това треньорите да моделират уважително, приобщаващо поведение, да създават пространства на доверие и да насърчават открития диалог - особено по трудни въпроси като неправомерно поведение или тормоз. Освен това администраторите и спортните федерации играят решаваща роля за институционализирането на етичните стандарти. От клубовете на най-ниско ниво до ръководните органи, те са отговорни за разработването, изпълнението и прилагането на политики, които защитават участниците и насърчават почтеността. Екипът на RISE се застъпва за последователни и

прозрачни процедури, които съответстват на европейските ценности и дават възможност за отчетност в целия спортен сектор, а родителите и настойниците са незаменими съюзници в осигуряването на благосъстоянието на младите спортисти. Екипът на RISE насърчава родителите да бъдат информирани за кодексите за поведение, да се застъпват за тяхното прилагане и да поддържат открити линии на комуникация с децата си. Тяхното участие укрепва доверието и помага да се гарантира, че проблемите се идентифицират и решават на ранен етап. В допълнение към горепосочените заинтересовани страни, доброволците имат голям принос и често са гръбнакът на спортните общности, като допринасят значително за етичния климат на събитията и програмите. Екипът на RISE признава жизненоважната им роля и призовава доброволците да останат информирани, бдителни и ангажирани с отстояването на ценностите на безопасността и уважението при всяко взаимодействие. И накрая, създателите на политики и държавните служители оформят по-широките рамки, които управляват спорта. Техните усилия - от законодателството до финансирането и стратегическите насоки - са от ключово значение за утвърждаването на етичните стандарти на всички нива. Екипът на RISE категорично се присъединява към инициативи като програмата "Еразъм+" и по-широките политики на ЕС, които дават приоритет на безопасната, приобщаваща и справедлива спортна среда.

Вкоренено в споделените европейски ценности на уважение, многообразие и недискриминация, настоящото ръководство подкрепя и отразява продължаващата работа на програма "Еразъм+" и екипа на RISE за утвърждаване на етичното поведение на целия континент. Екипът на RISE е твърдо убеден, че основата на етичния спорт се крие в споделената отговорност. Всеки, независимо от ролята си, има своята роля в оформянето на среда, която отразява най-доброто, което спортът може да предложи. В този смисъл настоящото ръководство не е просто инструмент на политиката; то е призив за действие, който приканва хората и институциите да бъдат двигатели на промяната. Заедно, водени от ясни стандарти, споделени ценности и единна визия, можем да гарантираме, че спортът ще остане място за безопасност, растеж и овластяване за всички.

Правни и етични рамки на поведение в Европа

Европейска комисия

Европейската комисия е допринесла за насърчаване на защитата на децата в спорта чрез различни инициативи и препоръки. През 2016 г. Експертната група по добро управление към Комисията издаде ["Препоръки относно защитата на младите спортисти и гарантирането на правата на децата в спорта"](#). В тези препоръки държавите - членки на ЕС, се призовават да приложат ефективно законодателство и разпоредби за борба с насилието срещу непълнолетни в спорта. Те също така насърчават подкрепата за спортните организации при разработването на политики за закрила на децата и се застъпват за сътрудничество между спортните организации и публичните органи за

осигуряване на безопасна среда за младите спортисти. Европейската комисия подчертава значението на защитата на децата в спорта чрез финансиране и подкрепа на проекти, насочени към предотвратяване на злоупотреби и насърчаване на благосъстоянието на децата. Например по програма "Еразъм+" са финансирани инициативи, насочени към разработване на политики за защита на децата и обучение на спортни организации в цяла Европа. Вж. съответната връзка: [ЕС Спорт](#)

Европейски парламент

В допълнение към Европейската комисия, Европейският парламент активно разглежда въпроса за закрилата на децата в спорта чрез резолюции и политически дискусии. През ноември 2021 г. Парламентът прие резолюция, озаглавена "[Спортната политика на ЕС: оценка и възможни пътища за развитие](#)", в която се препоръчва по-добра защита на децата в спорта и насърчаване на етичните стандарти. В тази резолюция се подчертава ангажиментът на Парламента да гарантира, че спортната среда е безопасна и приобщаваща за всички участници, особено за децата. В нея се призовава за разработване и прилагане на всеобхватни политики за защита и за създаване на механизми за предотвратяване и реагиране на случаи на злоупотреба и неправомерно поведение в спорта. Повече информация можете да намерите тук: [Европейският парламент](#)

Съвет на Европа

Съветът на Европа е пионер в насърчаването на защитата на децата в спорта чрез различни конвенции, препоръки и проекти. Инициативата "[Започнете да говорите](#)", стартирана от Съвета, има за цел да предотврати насилието над деца в спорта, като предложи платформа за сътрудничество между публичните органи, спортното движение, експертите и агенциите за закрила на детето. Освен това Разширеното частично споразумение за спорта (EPAS) към Съвета координира изготвянето на "[Насоки за почтеност в спорта](#)" в рамките на Казанския план за действие. Тези насоки предоставят на публичните органи препоръки за разработване на политики с цел запазване на правата, безопасността и сигурността на спортистите, включително на децата.

Съвместно сътрудничество

Европейският съюз и Съветът на Европа си сътрудничат по няколко проекта за подобряване на защитата на децата в спорта. Една от забележителните инициативи е проектът "Защита на децата в спорта" (CSiS) - съвместни усилия, насочени към насочване и подпомагане на европейските държави при създаването на длъжности на отговорници за защита на децата в спортните организации. Този проект набляга на разработването на ефективни политики за закрила на детето, за да се осигури безопасна

и даваща възможности спортна среда за всички деца. Съвместната програма за закрила на детето в спорта можете да намерите тук: [PJP EU](#).

Друго значимо сътрудничество е проектът "[Pro Safe Sport+](#)" (PSS+), съфинансиран от Европейската комисия по програма "Еразъм+" и изпълняван от Съвета на Европа. Тази инициатива е насочена към прекратяване на сексуалния тормоз и злоупотребите с деца в спорта чрез насърчаване на прилагането на политики за защита и повишаване на осведомеността сред заинтересованите страни. Тези съвместни усилия подчертават ангажимента на двете организации за насърчаване на етична спортна среда и защита на правата на децата в цяла Европа.

Национално прилагане и най-добри практики

В допълнение към горепосоченото, няколко европейски държави са въвели национални политики и най-добри практики за защита на децата в спорта, съобразени с директивите на ЕС и препоръките на Съвета на Европа.

Обединеното кралство: Обединеното кралство е създадо [Звено за закрила на децата в спорта \(CPSU\)](#), партньорство между [Националното дружество за превенция на жестокостта към децата \(NSPCC\)](#) и [Sport England](#). CPSU предоставя ресурси, обучение и подкрепа на спортните организации, за да им помогне да разработят и приложат ефективни политики за закрила. Тази инициатива е от съществено значение за повишаване на осведомеността и установяване на стандарти за защита на децата в спорта в Обединеното кралство.

Нидерландия: [Нидерландският олимпийски комитет \(NO*U\)](#), е разработил цялостна политика за закрила, която включва кодекс за поведение, механизми за докладване и образователни програми за треньори и доброволци. Организацията предлага също така поверителна консултантска услуга за спортисти, които могат да съобщават за проблеми, като гарантира, че проблемите се решават бързо и ефективно.

Германия: [Германската спортна младеж \(Deutsche Sportjugend\)](#) е въвела инициативата "Безопасен спорт", която се фокусира върху предотвратяването на сексуалното насилие в спорта. Тази програма осигурява обучение за треньори, разработва стратегии за превенция и установява ясни процедури за разглеждане на сигнали за насилие. Инициативата набляга на създаването на култура на откритост и уважение в спортните организации.

Франция: [Френското министерство на спорта](#) стартира програмата "Етика и почтеност в спорта", която включва мерки за предотвратяване и справяне с насилието и дискриминацията в спорта. Програмата задължава спортните федерации да разработят

политики за защита, да осигурят обучение на персонала и да създадат механизми за докладване на случаи на злоупотреба. Освен това министерството си сътрудничи с агенциите за закрила на детето, за да осигури координирана реакция при проблеми, свързани с предпазването.

Ирландия: Спортът в Ирландия е разработил цялостен "Етичен кодекс и добри практики за детски спорт", който предоставя насоки на спортните организации за създаване на безопасна среда за младите спортисти. Кодексът включва процедури за набиране, обучение и надзор на персонала, както и протоколи за докладване и реагиране на опасения относно благосъстоянието на децата. Спортна Ирландия предлага и курсове за обучение по въпросите на закрилата за треньори и доброволци, за да гарантира, че те са подготвени да защитават децата, за които се грижат. Като цяло тези национални реализации демонстрират проактивен подход към защитата на децата в спорта, отразявайки ангажимента за спазване на етичните стандарти и осигуряване на благосъстоянието на младите спортисти. Като се приспособяват към европейските директиви и си сътрудничат с международни организации, тези държави определят еталон за най-добри практики в областта на закрилата на децата в контекста на спорта.

Правни задължения в страните партньори

Освен това в Европа няколко държави са създали национални закони и рамки за насърчаване на етичното поведение в спорта и защита на лицата от дискриминация, тормоз и злоупотреба. По-долу е представен преглед на съответните правни разпоредби в Австрия, Испания, Италия, Кипър, Гърция и България.

Австрия

Правната рамка на Австрия набляга на защитата на лицата от дискриминация и злоупотреба, включително в спортния сектор. **Законът за равното третиране (*Gleichbehandlungsgesetz*)** забранява дискриминацията въз основа на пол, етническа принадлежност, религия, възраст или сексуална ориентация в различни области, включително в областта на заетостта и достъпа до услуги. Въпреки че не е специфичен за спорта, този закон се прилага за спортните организации и събития. Освен това **австрийският Закон за спортните организации (*BundesSportförderungsgesetz*)** очертава отговорностите на спортните организации, включително спазването на етични стандарти и насърчаването на честната игра.

- ¶ Закон за равното третиране:
https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Erw/ERV_2004_1_66/ERV_2004_1_66.html
- ¶ Австрийски закон за спортните организации:
https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2013_I_100/BGBLA_2013_I_100.html

Испания

Испания е въвела цялостно законодателство за справяне с дискриминацията и насърчаване на равенството в спорта. **Законът за спорта** (*Ley del Deporte*) установява правната рамка за спортните дейности, като набляга на насърчаването на равенството и предотвратяването на насилието и дискриминацията. Освен това **Всеобхватният закон срещу насилието, основано на пола** (*Ley Orgánica de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*) включва разпоредби, приложими към спортните среди, с цел защита на лицата от насилие и тормоз, основани на пола.

- ¶ Закон за спорта: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-25037>
- ¶ Комплексен закон срещу насилието, основано на пола: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

Италия

Правната рамка на Италия включва конкретни разпоредби за борба с дискриминацията и насърчаване на етичното поведение в спорта. **Законът за насърчаване на спортните дейности** (*Legge per la promozione delle attività sportive*) чертава принципите на равенство и недискриминация в спорта. Освен това **Кодексът за спортно правосъдие** (*Codice di Giustizia Sportiva*) предоставя насоки за справяне с неправомерното поведение, включително тормоз и злоупотреба, в рамките на спортните организации.

- ¶ Закон за насърчаване на спортните дейности: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:2000-12-18;376>
- ¶ Кодекс за спортно правосъдие:

<https://www.coni.it/it/attivita-istituzionali/giustizia-sportiva/codice-di-giustizia-sportiva.html>

Кипър:

Кипър е приел закони, които гарантират защитата на лицата от дискриминация и злоупотреби в различни сектори, включително спорта. **Законът за борба с расизма и друга дискриминация (комисар)** оправомощава комисаря по администрацията и правата на човека да разглежда жалби, свързани с дискриминация, включително в спортните среди. Освен това **Законът за равното третиране в областта на заетостта и професиите** забранява дискриминацията на различни основания, като се прилага за спортните организации в качеството им на работодатели.

- ¶ Закон за борба с расизма и други форми на дискриминация (комисар): http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2004_1_42/full.html

- ¶ Закон за равното третиране в областта на заетостта и професиите:
http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2004_1_58/full.html

Гърция

Гърция е създала правни разпоредби за борба с дискриминацията и насърчаване на етичното поведение в спорта. **Законът за борба с насилието в спортните обекти** ([http://www.kodiko.gr/nomothesia/document/2014/nomos-4326-2015](#)) разглежда въпроси, свързани с насилието и лошото поведение в спортните обекти. Освен това **Законът за борба с дискриминацията** ([http://www.kodiko.gr/nomothesia/document/2014/nomos-4443-2016](#)) забранява дискриминацията на различни основания, приложим към спортните организации и дейности.

- ¶ Закон за борба с насилието на спортни обекти:
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/2014/nomos-4326-2015>
- ¶ Закон за борба с дискриминацията:
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/2014/nomos-4443-2016>

България:

България е въвела закони за защита на хората от дискриминация и за насърчаване на етичното поведение в спорта. **Законът за защита от дискриминация** ([https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135472223](#)) забранява дискриминацията по различни признаци, включително в спортната среда. Освен това **Законът за физическото възпитание и спорта** ([https://www.lex.bg/laws/ldoc/2137194176](#)) очертава отговорностите на спортните организации да насърчават честната игра и да предотвратяват насилието и неправомерните действия.

- ¶ Закон за защита от дискриминация: <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135472223>
- ¶ Закон за физическото възпитание и спорта:
<https://www.lex.bg/laws/ldoc/2137194176>

Тези национални закони отразяват ангажимента на всяка държава да насърчава безопасна и приобщаваща спортна среда, като се съобразяват с по-широките европейски стандарти и ценности. Надграждайки върху тази основа, Стандартите за поведение играят решаваща роля за гарантиране на спазването на тези ангажименти в спортните среди.

Стандарти за поведение: Определение, цел и приложения

Определение и цел

Стандартите за поведение са специфични, приложими правила или очаквания, които определят приемливото и неприемливото поведение в професионален или организационен контекст. Екипът на RISE подчертава, че тези стандарти служат като

ориентир за спазване на етичните и правните норми, като често произтичат от по-широки етични рамки, като например етичен кодекс или кодекс на поведение (Heller, 1983; Klugman, 2022). Тяхната основна функция е да гарантират, че членовете на дадена организация или професия действат в съответствие с институционалните ценности и правните задължения. В правна или регулаторна среда екипът на RISE отбелязва, че стандартите за поведение често са задължителни, за да се насърчи отчетността и да се сведе до минимум неетичното поведение (Paine et al., 2005). Освен това, докато Кодексът за поведение предлага изчерпателен набор от принципи и ценности, предназначени да ръководят поведението в широк смисъл, екипът на RISE подчертава, че стандартите за поведение определят конкретните действия, които се изискват или са забранени в различни сценарии. По този начин стандартите са по-предписателни и приложими, отколкото по-широките етични намерения, които обикновено се съдържат в кодекса (Waisari, 2022; Cicero, 2021).

Приложения в професионален контекст

Стандартите за поведение са от решаващо значение в различни сектори, като осигуряват етично поведение, отчетност и доверие в професионална среда. Например, тези стандарти играят жизненоважна роля в здравеопазването, образованието, корпоративното управление и в по-широкия Европейски съюз, като предоставят насоки за поддържане на почтеност и защита на обществените интереси.

- ¶ В здравеопазването стандартите за поведение гарантират, че специалистите спазват безопасността на пациентите, поверителността и етиката на грижите. Тези правила са от съществено значение за поддържане на доверието в системата на здравеопазването и за избягване на злоупотреби (Collings-Hughes et al., 2021).
- ¶ В образованието, особено в специалното образование, стандартите могат да включват зачитане на конфиденциалността на учениците, поддържане на професионални граници и спазване на образователните закони и практики (Heller, 1983).
- ¶ В корпоративния и финансовия сектор законодателство като Закона Сарбейнс-Оксли налага стандарти за предотвратяване на измами, разпореждане за финансова прозрачност и поддържане на етични бизнес практики в корпоративното управление (Paine et al., 2005).
- ¶ В Европейския съюз стандартите за поведение се използват за хармонизиране на практиките в държавите - членки на ЕС, като осигуряват последователност и доверие в професионалните услуги (Delimatsis, 2009).

Приложение в контекста на спорта

Екипът на RISE подчертава, че стандартите за поведение в спорта определят етичните и поведенческите очаквания за всички участници - включително спортисти, треньори,

официални лица и зрители - за насърчаване на честната игра, почтеността и взаимното уважение. Тези стандарти са от основно значение за запазване на духа на съревнованието и за гарантиране, че спортът остава положителна сила в обществото. Според екипа на RISE те обхващат широк спектър от принципи - от стриктно спазване на правилата и нормите до насърчаване на спортсменството и етичното поведение. Този ангажимент за почтеност се простира отвъд игралното поле, като засилва ролята на спорта като средство за етичен дискурс и социално сближаване (Kaludžerović, 2011; Ivanova et al., 2016).

Основни области на внимание

Поведение на играчите

- ¶ Забрана за физическо или вербално насилие
- ¶ Уважение към съдиите и противниците
- ¶ Избягване на неспортсменско поведение като подигравки

Поведение на треньора

- ¶ Насърчаване на честна игра и приобщаваща среда
- ¶ Забрана на дискриминационен или обиден език
- ¶ Действие като етични модели за подражание (Bowen et al., 2017)

Поведение на феновете

- ¶ Избягване на насилие или дискриминационно поведение
- ¶ Уважение към другите зрители и длъжностните лица в играта

Етично лидерство и регулиране

- ¶ Ръководството в спорта трябва да включва етична преценка, особено по отношение на подобряването на резултатите, насилието и дискриминацията. Освен това правните и дисциплинарни норми гарантират пропорционални наказания и предвидимо прилагане на стандартите, като намаляват вероятността от произволни действия (Vasilyev, 2023; Epstein, 2022).

Културни и социални съображения

- ¶ Стандартите за поведение не са универсално установени; те отразяват местните ценности, обществените норми и културните очаквания. Това, което е приемливо в една държава, може да не е приемливо другаде, което изисква чувствителност и адаптивност в глобален контекст (Joyce et al., 2003).

Предизвикателства и изпълнение

- ¶ Въпреки яснотата и необходимостта от стандарти за поведение, все още се случват нарушения. Те могат да бъдат резултат от натиска на околната среда, липсата на ръководство или нееднозначното прилагане. Организациите трябва да гарантират, че стандартите са ясно съобщени, последователно се прилагат и периодично се преразглеждат, за да останат актуални (Cicero, 2021).

Ролята на европейските институции за насърчаване на етичното поведение в спорта

Освен това значението на етичното поведение в спорта е отразено в по-широките европейски рамки за управление. Европейската комисия подчертава значението на етичното поведение в различни сектори, включително в спорта. В своя [Кодекс за добро административно поведение](#) Комисията очертава принципи като законосъобразност, недискриминация, пропорционалност и последователност, които **се прилагат към спортната администрация и управление**. Освен това в [Правилника за дейността на Европейския парламент](#) се подчертава необходимостта членовете да се държат с взаимно уважение и почтеност и да следват ценностите и принципите, заложи в Договорите, и по-специално в [Хартата на основните права](#). Въпреки че тези правила са насочени към парламентарното поведение, **основните принципи на уважение, почтеност и спазване на установените норми са еднакво приложими и в сферата на спорта**. В контекста на спорта тези норми на поведение са от съществено значение за:

- ¶ **Осигуряване на честна игра:** спазване на правилата и духа на играта, за да се осигурят равни възможности за всички участници.
- ¶ **Поддържане на почтеност:** Предотвратяване на неетични практики като допинг, уреждане на мачове и корупция.
- ¶ **Насърчаване на уважението:** Насърчаване на позитивното взаимодействие между играчи, треньори, официални лица и зрители и създаване на среда, свободна от дискриминация и тормоз.
- ¶ **Подобряване на спортното преживяване:** Създаване на безопасна и приятна атмосфера, която отразява истинските ценности на спорта.

Според екипа на RISE чрез спазването на тези стандарти спортът може да продължи да служи като платформа за личностно развитие, ангажираност на общността и насърчаване на здравословния начин на живот, като по този начин тези стандарти могат да послужат като основа за насърчаване на спортното майсторство, взаимното уважение и благополучието на всички участници, включително спортисти, треньори, официални лица и зрители.

Създаване на култура на почтеност и справедливост

Стандартите за поведение в спорта имат за цел да поддържат принципите на почтеност и справедливост. Те гарантират, че всички участници се придържат към етични насоки, като насърчават честността и прозрачността във всички аспекти на спортните дейности. Като установяват ясни очаквания, тези стандарти спомагат за предотвратяване на неетично поведение, като например употреба на допинг, уреждане на мачове и корупция. Европейската комисия подчертава значението [на почтеността в спорта](#), като изтъква необходимостта от правилно управление за поддържане на прозрачност и справедливост за всички заинтересовани страни.

Насърчаване на уважението, честната игра и спортменството

Освен това уважението и честната игра са крайъгълните камъни на спортното майсторство. Стандартите за поведение насърчават спортистите и другите заинтересовани страни да проявяват уважение на терена и извън него. Това включва признаване на опонентите, приемане на решенията на длъжностните лица и демонстриране на смирение при победа и милост при поражение. [Международният олимпийски комитет \(МОК\) подчертава значението на честната игра и спортменството](#), като се застъпва за етично поведение и уважение сред всички участници.

Осигуряване на недискриминация и приобщаване

Приобщаващата спортна среда е от жизненоважно значение за участието и развитието на всички хора, независимо от техния произход. Стандартите за поведение играят ключова роля в предотвратяването на дискриминация, основана на раса, пол, сексуална ориентация, увреждане или други характеристики. Съветът на Европа е проактивен [в насърчаването на приобщаването и борбата с дискриминацията в спорта, като се застъпва за нулева толерантност към насилието и дискриминацията](#).

Гарантиране на безопасността и благосъстоянието на спортистите

Безопасността и благосъстоянието на спортистите са от първостепенно значение. Стандартите за поведение установяват протоколи за защита на спортистите от вреди, включително физически наранявания, психологическо насилие и експлоатация. Те насърчават безопасна среда за обучение, подходящи медицински грижи и системи за подкрепа на спортистите. Европейската комисия прилага политики за [борба с насилието и дискриминацията в спорта](#), като се стреми да създаде безопасна и подкрепяща среда за всички участници.

Насърчаване на взаимното уважение и благополучието между заинтересованите страни

Като се придържат към установените стандарти за поведение, всички заинтересовани страни в спортната общност допринасят за създаването на положителна и уважителна атмосфера. Този колективен ангажимент подобрява цялостното преживяване на всички участници, като насърчава взаимното уважение и гарантира благополучието на спортисти, треньори, официални лица и зрители. Европейската спортна харта, приета от Съвета на Европа, очертава принципите на честната игра, уважението и благосъстоянието на участниците, [като служи като насока за държавите членки при разработването на техните спортни политики](#). В заключение, стандартите за поведение са от основно значение за създаването на култура на почтеност, справедливост, уважение и безопасност в спорта. Те насърчават спортното майсторство, взаимното уважение и благополучието на всички участници, като гарантират, че спортът остава положително и приобщаващо преживяване за всички участници.

Значение на заинтересованите страни за спазването на стандартите за поведение в спорта

Екипът на RISE потвърждава, че стандартите за поведение в спорта служат като жизненоважна рамка за гарантиране на етично поведение, уважение и безопасност на всички нива на участие и че тяхното значение се разпростира върху широк кръг заинтересовани страни, всяка от които играе решаваща роля за насърчаване на култура на почтеност, справедливост и приобщаване. Като разбират и възприемат тези стандарти, заинтересованите страни, като спортисти, треньори, администратори, родители, доброволци и създатели на политики, могат заедно да гарантират, че спортът ще остане положително и трансформиращо преживяване.

Спортисти: Очаквания за уважение, почтеност и отговорно поведение

Стандартите за поведение на спортистите са от съществено значение за поддържането на уважителна, справедлива и безопасна спортна среда. Тези насоки могат да включват, но не се ограничават до:

- ¶ **Спортно поведение:** Отнасяне към противниците с уважение, независимо дали печелят или губят, и демонстриране на смирение при победа и благосклонност при поражение.
- ¶ **Честна игра:** Честно състезание и въздържане от измама или използване на вещества, подобряващи представянето.
- ¶ **Сътрудничество в екип:** Подкрепа на съотборниците на терена и извън него, насърчаване на положителна екипна среда.
- ¶ **Честност:** Честността означава да се спазват правилата на играта и да се отхвърлят неетични практики като измама, допинг или манипулиране на мачове. Спортистите трябва да действат честно и прозрачно, като дават приоритет на справедливостта пред личната изгода.
- ¶ **Професионализъм:** Представяне на спорта по честен начин, както по време на състезания, така и при публични изяви, например в социалните медии и интервюта.
- ¶ **Здраве и безопасност:** Приоритет на личното здраве, включително следване на медицински съвети и участие във физиотерапия или рехабилитация, когато е необходимо.
- ¶ **Спазване на границите:** Поддържане на подходящи физически граници по време на взаимодействието със съотборници, противници и персонал. Въздържане от физическо насилие или вербална злоупотреба.
- ¶ **Противодействие на дискриминацията:** Да не участва в никаква форма на дискриминация, основана на раса, пол, сексуална ориентация или други лични характеристики.
- ¶ **Отговорност:** Поемане на отговорност за действията си на терена и извън него и признаване на грешките, когато те се случат.

- ¶ **Положително влияние:** Използване на платформата си за насърчаване на положително поведение и вдъхновяване на по-млади спортисти или фенове.
- ¶ **Уважение:** От спортистите се очаква да се отнасят с уважение към противниците, длъжностните лица, съотборниците и зрителите. Това включва признаване на усилията на другите, приемане на решенията на реферите или съдиите без конфронтация и избягване на неспортсменско поведение.

Като възприемат тези принципи, спортистите допринасят за създаването на среда, която насърчава израстването, ученето и другарството. Ресурси като насоките на Европейския съюз за почтеност в спорта предоставят допълнителна подкрепа на спортистите за поддържане на етично поведение (sport.ec.europa.eu).

Треньори: треньори: лидерство, отчетност и отговорности за опазване на околната среда

Треньорите играят ключова роля във формирането на поведението, нагласите и ценностите на спортистите както на терена, така и извън него. Като влиятелни фигури, тяхното лидерство се простира отвъд обучението и представянето - то задава етичния тон на цели отбори и спортни общности. Екипът на RISE подчертава, че чрез своите действия и решения треньорите, моделират подходящо поведение, утвърждават отборните ценности и създават култура на уважение, справедливост и почтеност. Според екипа на RISE треньорите носят двойна отговорност; те са отговорни не само за спортното развитие, но и за осигуряването на безопасността, благосъстоянието и етичното отношение към всички участници. Това включва разпознаване и справяне с потенциални рискове като злоупотреба, тормоз, дискриминация и прекомерен натиск за постигане на резултати. От треньорите се очаква да насърчават приобщаваща среда, в която разнообразието се уважава и всеки спортист се чувства в безопасност, ценен и подкрепян. Освен това екипът на RISE се застъпва за това треньорите да се придържат към установените кодекси за поведение, да участват в непрекъснато професионално развитие - особено в областите на етиката и предпазването - и да насърчават откритата комуникация и доверието. В крайна сметка техният ангажимент за етично лидерство е от съществено значение за поддържането на спорта като положително, трансформиращо и изграждащо характера преживяване за всички участници. За да илюстрира допълнително многостранната роля, която треньорите играят в поддържането на етичните стандарти в спорта, екипът на RISE очертава три основни области на отговорност, които са от съществено значение за насърчаването на безопасна, приобщаваща и основана на ценности среда:

- ¶ **Лидерство:** Треньорите са нещо повече от инструктори; те са наставници, които оказват влияние върху личното и професионалното развитие на своите спортисти. Като моделират етично поведение, треньорите вдъхновяват спортистите да възприемат подобни ценности, като насърчават уважението, работата в екип и устойчивостта.

- ¶ **Отговорност:** Треньорите са отговорни за това, че действията им са в съответствие с установените стандарти за поведение. Това включва справедливо отношение към всички спортисти, прозрачно вземане на решения и спазване на организационните насоки. Треньорите трябва също така да останат безпристрастни, като избягват фаворизиране или пристрастие.
- ¶ **Отговорности, свързани с опазването на околната среда:** На треньорите е поверено физическото и емоционалното благополучие на техните спортисти, особено на деца и уязвими лица. Стандартите за поведение очертават протоколи за предотвратяване на злоупотреби, тормоз и издевателства. Треньорите трябва също така да създават приобщаваща среда, в която всеки спортист се чувства ценен и подкрепян. Европейските инициативи, като например програмата "[Започни да говориш](#)" на Съвета на Европа, предоставят ресурси и обучение на треньорите, за да изпълняват ефективно своите отговорности за защита.

Администратори: Поддържане на стандарти, прозрачност и безопасна среда

Администраторите играят решаваща роля за внедряването на стандартите за поведение в основните дейности и култура на спортните организации. Техните отговорности надхвърлят логистичното или оперативното управление; те са от основно значение за оформянето на политики, прилагането на етични насоки и насърчаването на среда, в която справедливостта, отчетността и приобщаването са приоритетни. Освен това екипът на RISE подчертава, че администраторите са отговорни за разработването и прилагането на рамки за управление, които отразяват институционалните ценности и правните задължения. Освен това екипът на RISE подчертава задължението на администратора да осигури безопасна и приобщаваща среда за всички участници. Това включва проактивни усилия за предотвратяване на тормоза, злоупотребата и дискриминацията, както и осигуряване на достъпни механизми за докладване и подходящи процедури за последващи действия. Администраторите трябва също така да дават пример, като насърчават култура, в която етичното поведение се признава и укрепва на всяко ниво. Като дава приоритет на прозрачността, последователността и благосъстоянието на всички членове на спортната общност, екипът на RISE потвърждава, че администраторите играят важна роля за поддържане на почтеността и положителното въздействие на спорта. Освен това може да се твърди, че администраторите играят съществена роля за вграждането на стандартите за поведение в структурата на спортните организации. За да илюстрира допълнително многостранната роля, която администраторите играят за вграждането на стандартите за поведение в основните дейности и култура на спортните организации, екипът на RISE очертава три основни области на отговорност, които са от съществено значение, и те включват управление, прилагане на политики и осигуряване на безопасна и приобщаваща среда:

- ¶ **Управление:** Администраторите са натоварени със задачата да разработват и прилагат стандарти за поведение и кодекси за поведение, които са в

съответствие с националните и международните стандарти. Тези стандарти и кодекси следва да се актуализират редовно, за да се обърне внимание на нововъзникващи проблеми, като например злоупотреба с технологии или нови форми на дискриминация.

- ¶ **Прозрачност:** Прозрачното вземане на решения е от жизненоважно значение за поддържане на доверието в спортната общност. Администраторите трябва да гарантират, че политиките и процедурите се съобщават ясно и последователно на всички нива в организацията.
- ¶ **Безопасна среда:** Администраторите са отговорни за създаването на среда, в която спортистите, треньорите и доброволците могат да участват без страх от увреждане. Това включва прилагане на мерки за безопасност, създаване на механизми за докладване на неправомерни действия и своевременно и справедливо разглеждане на инциденти. Европейската спортна харта предоставя на [администраторите ценна рамка за](#) създаване на управленски структури, които дават приоритет на справедливостта, уважението и безопасността.

Родители и доброволци: Моделиране на положително поведение и подкрепа на развитието

Родителите и доброволците често са първите и най-постоянни лица за контакт с младите спортисти, особено на масово ниво. Тяхното присъствие и поведение - както по време на състезание, така и в ежедневно общуване - оказват дълбоко и трайно въздействие върху начина, по който младите хора възприемат спорта, работата в екип и етичното поведение. Освен това екипът на RISE подчертава, че родителите и доброволците служат като мощни ролеви модели, чието отношение към справедливостта, уважението и приобщаването оказва значително влияние върху развитието на ценностите и поведението на спортистите. Независимо дали подкрепят от страни, помагат в логистиката или предлагат емоционална подкрепа, техните действия допринасят за формирането на положителна и уважителна спортна култура. Освен това екипът на RISE подчертава значението на съгласуването на поведението на родителите и доброволците с установените стандарти за поведение. Това включва насърчаване на доброто спортно поведение, уважение към треньорите и длъжностните лица и засилване на значението на усилията, ученето и устойчивостта пред победата на всяка цена. И накрая, екипът на RISE подчертава, че родителите и доброволците носят споделена отговорност за опазването на физическото и емоционалното благополучие на спортистите, особено на децата и юношите. Като насърчават безопасна, приобщаваща и подкрепяща среда, те помагат да се гарантира, че спортът остава конструктивно и даващо сила преживяване за всеки участник, а тяхното поведение и участие може да има дълбоко въздействие върху ценностите и нагласите на участниците:

- ¶ **Моделиране на положително поведение:** Родителите и доброволците трябва да са пример за ценностите на спортното майсторство, уважението и приобщаването. Това включва въздържане от негативно поведение, като

например критикуване на длъжностни лица или влизане в словесни пререкания по време на състезания. Положителното укрепване и насърчаване може да мотивира младите спортисти да дават най-доброто от себе си, като същевременно се наслаждават на преживяването.

- ¶ **Подкрепа за развитието:** Родителите и доброволците трябва активно да подкрепят цялостното развитие на младите спортисти, като дават приоритет на тяхното физическо, емоционално и социално благополучие. Това включва разбиране и застъпничество за мерките за безопасност и гарантиране, че младите участници са защитени от вреда или неправомерен натиск. Инициативи като Safe Sport International предлагат ресурси за родители и доброволци, за да разберат по-добре ролята си в създаването на безопасна спортна среда (safesportinternational.org).

Политици: Създаване на разпоредби и насоки

Политиците играят основополагаща роля в оформянето на етичния пейзаж в спорта чрез разработването на закони, политики и институционални рамки, които направляват поведението и насърчават отчетността. Техните решения оказват влияние не само върху управленските структури на спортните организации, но и върху ежедневието на спортистите, треньорите, длъжностните лица и по-широката общност. Екипът на RISE подчертава, че създателите на политики играят важна роля за внедряването на стандартите за поведение в националните и регионалните спортни системи. Като създават ясни и приложими разпоредби и ги съгласуват с международните права на човека и етични норми, създателите на политики помагат да се гарантира, че почтеността, приобщаването и справедливостта се спазват на всички нива на спорта. Освен това екипът на RISE подчертава значението на сътрудничеството между създателите на политики и ключови заинтересовани страни - включително спортни организации, преподаватели, здравни специалисти и групи за защита на правата - за създаването на съгласувани и отговарящи на нуждите политики. Тези политики трябва да са насочени към съвременните предизвикателства, като например предпазването, борбата с допинга, дискриминацията и корупцията, като същевременно насърчават достъпността и равнопоставеността при участието. Като определя законодателната програма и разпределя ресурсите в подкрепа на изпълнението и надзора, екипът на RISE подчертава, че създателите на политики притежават значителна власт за насърчаване на спортна култура, вкоренена в етични постижения, прозрачност и социална отговорност. За да илюстрира допълнително многостранната роля на създателите на политики при формирането на етичните стандарти в спорта, екипът на RISE очертава три основни области на отговорност, които са от съществено значение за насочване на поведението и насърчаване на отчетността:

- ¶ **Законодателство:** Политиците трябва да създадат закони, които да се отнасят до критични въпроси като дискриминацията, тормоза и допинга в спорта. Тези

закони трябва да бъдат съобразени с международните стандарти, като се гарантира последователност и отчетност.

- ¶ **Насоки и програми:** В допълнение към законодателството политиките трябва да разработят насоки и инициативи за насърчаване на етичното поведение в спорта. Програми като "Еразъм+" осигуряват финансиране и ресурси в подкрепа на тези усилия, като насърчават сътрудничеството между спортните организации в Европа (sport.ec.europa.eu).
- ¶ **Надзор и оценка:** Политиките трябва също така да наблюдават прилагането на стандартите и да оценяват тяхната ефективност. Това включва събиране на данни за спазването на стандартите, отстраняване на пропуските в прилагането им и преразглеждане на политиките при необходимост. Като дават приоритет на етичните стандарти, създателите на политики допринасят за изграждането на устойчива и приобщаваща спортна култура, която е от полза за всички участници.

В допълнение към гореизложеното екипът на RISE потвърждава, че значението на стандартите за поведение в спорта се разпростира върху всички заинтересовани страни, като всяка от тях играе жизненоважна роля в насърчаването на почтеността, справедливостта и безопасността в спортната общност. Според екипа на RISE от спортистите се очаква да демонстрират уважение, отговорност и етично поведение както на терена, така и извън него. Треньорите осигуряват изключително важно лидерство и са натоварени с опазването на своите отбори, като задават тон за етично поведение и приобщаване. Администраторите осигуряват прозрачност, спазват организационните политики и насърчават културата на отчетност. Родителите и доброволците трябва да моделират положително поведение и да подкрепят цялостното развитие на спортистите, особено на най-ниско ниво. Междувременно политиките създават правните и институционалните рамки, които укрепват и поддържат тези етични стандарти. Екипът на RISE подчертава, че тези съвместни усилия допринасят за създаването на среда, в която спортното майсторство, взаимното уважение и благополучието на всички участници могат да процъфтяват. Европейските инициативи и ресурси осигуряват допълнителна подкрепа, като дават възможност на заинтересованите страни и засилват ролята на спорта като положителна сила в обществото. Като възприема и спазва тези стандарти, екипът на RISE вярва, че заинтересованите страни могат да култивират спортна култура, която е приобщаваща, етична и даваща възможност на всички.

Кодекси за поведение: Определение и цел

Кодексът за поведение е изчерпателен документ, който очертава етичните принципи, основните ценности и очакваното поведение на лицата в рамките на дадена организация или професия. Той действа като морален компас, който ръководи вземането на решения и насърчава културата на почтеност и отчетност (Waisari, 2022). За разлика от стандартите за поведение, които са конкретни и приложими, кодексите за поведение обикновено са по-широки и предлагат амбициозни насоки за това как лицата

трябва да се държат в различни професионални среди (Joyce et al., 2003). Според Waisari (2022) кодексът на поведение помага да се гарантира, че професионалистите предоставят висококачествени услуги на обществото, като същевременно поддържат морален интегритет. Той често включва препратки към конкретни стандарти за поведение, но се фокусира предимно върху принципи, а не върху правила.

Кодекс на поведение в спорта

В спортния контекст кодексът на поведение определя общите принципи, които всички участници - играчи, треньори, длъжностни лица и фенове - се очаква да спазват, и служи като формализирани, приложими насоки, които превръщат широките етични стандарти в ясни и приложими очаквания за поведение. В сферата на спорта тези кодекси са основни инструменти, които помагат за поддържането на почтеност, справедливост и уважение сред всички участници, включително играчи, треньори, длъжностни лица, фенове и отбори като отбора на RISE. Докато общите принципи като честна игра, уважение и спортсменство очертават духа на поведението, кодексът на поведение операционализира тези ценности, като предоставя конкретни правила и примери, които определят приемливите и неприемливите действия. Например, когато честната игра е обща ценност, кодексът на поведение може изрично да забрани измамата, вербалната злоупотреба или неспортсменското поведение - очаквания, които членовете на отбора RISE също спазват. Тази яснота не само помага на отделните лица и екипи да разберат своите отговорности, но и осигурява рамка за отчетност. Когато се появят нарушения, приложимостта на кодекса дава възможност за последователни последствия, като например предупреждения, отстраняване или забрани, което засилва неговия авторитет и значение. Като очертават стандартите и последствията, кодексите за поведение създават структурирана среда, в която етичното поведение не само се насърчава, но и се очаква. За екипа на RISE спазването на тези кодекси укрепва културата на взаимно уважение и почтеност, като гарантира, че действията им отразяват основните ценности на спорта.

Структура и основни компоненти на кодексите за поведение

Следващият раздел предоставя рамка за ключовите компоненти, които обикновено се срещат в кодексите за поведение. Всяка област очертава конкретни политики и насоки, предназначени да поддържат етичните стандарти, да защитават хората и да насърчават културата на уважение, безопасност и отговорност на всички нива на участие и ангажираност.

- ¶ **Общи насоки за поведение:** очертават основните очаквания за етично поведение и взаимно уважение.
- ¶ **Политики за борба с дискриминацията и тормоза:** Подробно описание на политиките, които насърчават приобщаването и предотвратяват дискриминацията или тормоза.

- ¶ **Безопасност и защита на децата:** Подчертайте мерките за защита на младежи и уязвими спортисти, включително насоки за подходящи взаимодействия и физически контакт.
- ¶ **Насоки за социални медии и комуникация:** Установете стандарти за уважително поведение онлайн и подходящи канали за комуникация.
- ¶ **Дисциплинарни процедури и обжалване:** Опишете процедурите за справяне с нарушенията, включително стъпките за разследване, дисциплинарните наказания и процедурите за обжалване.
- ¶ **Протоколи за здраве и безопасност:** Опишете мерки за осигуряване на физическото и психическото благополучие на спортистите, включително превенция на наранявания и ресурси за психично здраве.

Специфични за заинтересованите страни кодекси за поведение

Спортисти

От спортистите се очаква да се състезават честно, да демонстрират смирение при победа и да проявяват благосклонност при поражение. Тези стандарти се разпростират отвъд игралното поле, като се набляга на отговорното поведение при всички публични и медийни изяви. Независимо дали общуват с фенове, публикуват в социалните медии или говорят пред пресата, спортистите - особено тези, които са в центъра на общественото внимание - са модели за подражание и трябва да представят себе си и своите отбори с професионализъм и уважение. Подчертава се и силната ангажираност към тренировките и състезанията. Освен това от спортистите се очаква да подхождат всеотдайно към подготовката си, да поддържат върхово физическо и психическо състояние и да полагат максимални усилия по всяко време. Взаимодействието със съотборниците, противниците и длъжностните лица трябва да отразява взаимно уважение, без враждебност или неспортсменско поведение. Спазването на тези очаквания осигурява положителна и уважителна среда и укрепва ценностите, които са в основата на спорта.

Треньори

Треньорите играят решаваща роля при формирането на резултатите и характера на спортистите, а кодексите за поведение предоставят основни насоки в подкрепа на етичното и отговорно треньорско поведение. От треньорите се очаква да поддържат професионални граници по всяко време, като гарантират, че отношенията със спортистите остават уважителни, подходящи и насочени към развитието. Етичните треньорски практики включват справедливо отношение към всички спортисти, насърчаване на приобщаваща екипна среда и популяризиране на ценности като почтеност, усилия и взаимно уважение. Треньорите също така трябва непрекъснато да развиват своите умения и знания, за да предоставят ефективно, актуално обучение и насоки. Това включва познаване на най-добрите практики в областта на физическата подготовка, превенцията на травмите и психическото здраве. Ключова отговорност е

опазването на физическото и емоционалното благополучие на всички спортисти - това означава създаване на безопасно пространство за обучение, адекватна реакция при проблеми и насърчаване на отворена комуникация. Като се придържат към тези стандарти, треньорите изграждат доверие и допринасят за положителна, подкрепяща спортна култура.

Администратори

Администраторите играят жизненоважна роля в поддържането на целостта и ефективността на кодекса за поведение във всяка организация или спортна среда. Техните основни отговорности включват прилагане на установените стандарти и гарантиране, че всички участници - независимо дали са спортисти, треньори или помощен персонал - разбират и спазват насоките. Когато възникнат сигнали за неправомерно поведение, администраторите отговарят за тяхното бързо, безпристрастно и поверително разглеждане. Това включва провеждане на задълбочени разследвания, документиране на инцидентите и гарантиране, че при необходимост се предприемат подходящи дисциплинарни мерки. Администраторите трябва също така да поддържат справедливост и последователност във всички аспекти на вземането на решения и прилагането на политиката. Това включва редовно преразглеждане и актуализиране на кодексите за поведение, за да се отразят развиващите се най-добри практики и правни изисквания. Те трябва да гарантират, че процесите за подаване на жалби, обжалване и разрешаване на спорове са прозрачни и достъпни за всички заинтересовани страни. Изпълнявайки тези задължения честно и старателно, администраторите помагат за утвърждаването на култура на отговорност, уважение и безопасност в цялата организация или спортна програма.

Родители и доброволци

Родителите и доброволците играят решаваща роля за утвърждаване на ценностите, изложени в етичния кодекс. Тяхното поведение и участие оказват значително влияние върху цялостната среда, заобикаляща спортистите, особено младежките участници. От родителите се очаква да моделират етично поведение, като проявяват уважение към треньорите, длъжностните лица, противниците и другите семейства, като същевременно насърчават честната игра, усилията и работата в екип. Доброволците, независимо дали помагат на събития или подкрепят отбори, също се придържат към високи стандарти на поведение, като действат отговорно и с уважение при всички взаимодействия. Както родителите, така и доброволците споделят отговорността да подкрепят развитието на спортистите по положителен и конструктивен начин. Това включва насърчаване на нагласата за растеж, отбелязване на напредъка вместо победата и емоционално насърчаване. Освен това те трябва да бъдат информирани за предпазните протоколи, за да помогнат за защитата на физическото и емоционалното благополучие на спортистите. Като се придържат към тези очаквания, родителите и доброволците допринасят за създаването на безопасна, уважителна и подкрепяща среда, която е от полза за всички участници.

Политици

Политиците носят критична отговорност за оформянето на по-широката рамка, в която работят спортните организации, и тяхната роля пряко подпомага разработването и прилагането на ефективни кодекси за поведение. Чрез обмислено законодателство и публична политика създателите на могат да засилят въздействието на тези кодекси, като гарантират, че те са подкрепени от правни стандарти, които дават приоритет на безопасността, справедливостта и приобщаването. Тяхното задължение включва приемането на закони и подзаконови нормативни актове, които са в съответствие с разпоредбите на кодекса за поведение и ги укрепват - като например протоколи за безопасност, не дискриминационни мерки и политики за защита на спортистите. Това помага да се гарантира, че кодексите за поведение не са само амбициозни насоки, а са подкрепени от приложими стандарти. Политиците също играят важна роля за насърчаване на справедливия достъп до спорта. Подкрепяйки приобщаващи политики и разпределяйки ресурси за общности с недостатъчно обслужване, те спомагат принципите в кодексите за поведение - като справедливост и уважение - да станат постижими. По този начин те допринасят за по-безопасна, по-етична и приобщаваща среда в спорта.

Специализирани стандарти и кодекси за поведение за предотвратяване на сексуалното насилие в спорта

Адаптирането на общите стандарти и кодекси за поведение за конкретно разглеждане и предотвратяване на сексуалното насилие в спорта е от съществено значение за създаването на безопасна, приобщаваща и отговорна среда. Макар че общите принципи като уважение, справедливост и почтеност са в основата на етичното поведение, те не са достатъчни сами по себе си, за да се справят с уникалните рискове и динамиката на властта в спортните среди. Чрез изрично очертаване на очакванията и забраните, свързани със сексуални нарушения, тормоз и злоупотреби, кодексите за поведение могат по-ефективно да предотвратят вредите и да подкрепят културата на безопасност и уважение. Тези адаптации играят жизненоважна роля за защитата на уязвимите лица, особено на младежите, жените и спортистите с увреждания, които могат да бъдат изложени на повишен риск от експлоатация или злоупотреба. Специфичните насоки относно физическия контакт, взаимодействията един на един, достъпа до съблекалнята и процедурите за докладване помагат да се поставят ясни граници и да се гарантира, че всеки разбира какво представлява неподходящо поведение. Обучението и образованието, свързани с тези кодекси, допълнително дават възможност на спортистите, треньорите, персонала и доброволците да разпознават червените сигнали и да реагират по подходящ начин. Освен това разглеждането на сексуалното насилие в рамките на кодексите за поведение укрепва доверието и почтеността на спортните организации. То демонстрира проактивен ангажимент към безопасността и сигнализира на спортистите, семействата и общностите, че тяхното благополучие е основен

приоритет. Прозрачните механизми за докладване, реакциите, ориентирани към пострадалите, и последователното прилагане помагат за поддържане на доверието и отчетността. Чрез ясното интегриране на мерки за предотвратяване на сексуалното насилие адаптираните етични кодекси правят повече от това просто да отговарят на стандартите за съответствие - те формират положителна, уважителна среда, в която всички участници се чувстват в безопасност, ценени и подкрепяни. По този начин спортните организации не само изпълняват етичните си отговорности, но и допринасят за култура, в която спортът може да процъфтява като място за овластяване, личностно израстване и взаимно уважение. За да се поддържа тази среда, от съществено значение е да се укрепват принципите на уважение, почтеност и нулева толерантност към злоупотребите - като се поставя специален акцент върху предотвратяването на сексуалното насилие.

Специализирани стандарти за поведение

За да се справят ефективно с рисковете от сексуално насилие в спорта, организациите трябва да въведат специализирани стандарти за поведение, които надхвърлят общите етични насоки. Тези стандарти трябва да бъдат изрични, приложими и вградени в по-широки кодекси за поведение, за да направляват поведението и вземането на решения на всяко ниво на участие. Решаването на проблема със сексуалното насилие изисква нещо повече от ангажимент за уважение и справедливост - то изисква ясни очаквания, добре дефинирани граници и надеждни стратегии за превенция, съобразени с уникалната динамика на спортната среда. В допълнение, специализираните стандарти помагат да се гарантира, че всички лица - спортисти, треньори, персонал и доброволци - напълно разбират какво представлява неподходящо поведение, значението на съгласието и ролята им в поддържането на безопасно и уважително пространство. Те засилват сериозността на тези въпроси и подхода на нулева толерантност, необходим за предотвратяване на вредата и ефективна реакция при нарушения. Следните принципи отразяват дълбокия ангажимент за защита на благосъстоянието на спортистите и насърчаване на култура, в която безопасността, достойнството и отговорността са основополагащи.

Основни стандарти за поведение

- ¶ **Нулева толерантност:** Установяване на позиция на нулева толерантност към всяка форма на тормоз или злоупотреба.
- ¶ **Уважение и достойнство:** Подчертаване на важността на поддържането на лични граници и зачитане на автономността и комфорта на спортистите.
- ¶ **Безопасността като приоритет:** Поставете благосъстоянието на спортистите на първо място, като гарантирате, че всички взаимодействия поддържат безопасна среда.

Значение на заинтересованите страни за превенцията на сексуалното насилие

- ¶ **Спортисти:** Предоставете на спортистите знания за техните права и ги насърчавайте да съобщават за всякакви проблеми.
- ¶ **Треньори:** Подчертайте строгите граници, подходящата комуникация и отговорностите за опазване на сигурността.
- ¶ **Администратори:** Подчертайте отговорностите за въвеждане и прилагане на протоколи за безопасност, чувствително управление на докладите и предотвратяване на отмъщение.
- ¶ **Родители и доброволци:** Насърчавайте бдителността, обучението за признаците на злоупотреба и проактивната подкрепа за безопасността на спортистите.
- ¶ **Политици:** Подкрепете правните рамки, които засилват мерките за превенция и защитават правата на спортистите.

Специализирани кодекси за поведение

Цел на специализираните кодекси

Целта на специализираните кодекси за поведение в превенцията на сексуалното насилие в спорта е да създадат ясна, приложима рамка, която определя приемливото поведение, установява защитни граници и подкрепя културата на безопасност и уважение. За разлика от общите насоки за поведение, тези специализирани кодекси са пряко насочени към специфичните рискове и динамиката на властта, които присъстват в спортната среда, особено в тази, включваща млади и уязвими спортисти. Като ясно очертават какво представлява сексуално нарушение, тормоз или злоупотреба - и изрично забраняват такива действия - тези кодекси помагат да се предотврати вредата, преди тя да е настъпила. В допълнение към превенцията на , специализираните кодекси играят важна роля и в подкрепа на безопасното и ефективно докладване. Те установяват прозрачни процедури за докладване на проблеми, защитават лицата, подаващи сигнали за нередности, и пострадали от репресии и гарантират, че всички доклади се приемат сериозно и се разглеждат поверително. Като осигуряват тази структура, специализираните кодекси не само засилват нулевата толерантност към злоупотребите, но и изграждат доверие в системите, които са предназначени да защитават всички участници в спорта.

Основни компоненти на специализираните кодекси за превенция на сексуалното насилие

- ¶ **Определение за сексуално насилие и тормоз:** Ясно дефиниране на поведението, което представлява сексуално насилие, злоупотреба, тормоз и обгрижване.
- ¶ **Професионални граници:** Определете строги насоки за физическия контакт, личната комуникация и взаимодействията извън терена.
- ¶ **Задължителни протоколи за докладване:** Опишете изискванията за докладване и гарантирайте, че всички заинтересовани страни знаят как и кога да докладват за проблеми.

- ¶ **Политики за борба с отмъщението:** Въведете защитни мерки, за да гарантирате, че лицата, които докладват за проблеми, са защитени от ответни действия.
- ¶ **Конфиденциалност при докладване:** Подчертайте значението на поверителността за защита на пострадалите и насърчаване на докладването.
- ¶ **Дисциплинарни процедури при сексуално провинение:** Определете стъпките за справяне с неправомерното поведение, включително разследване, дисциплинарни мерки и обжалване.
- ¶ **Системи за подкрепа и ресурси за пострадалите:** Осигурете ресурси, като например консултации и правна помощ, за засегнатите от сексуално насилие.

Изпълнение, прилагане и отчетност

Прилагане на специализирани кодекси

Интегрирането на специализираните стандарти и кодекси за поведение в спортните организации изисква многостранен подход, за да се гарантира ефективността и спазването им. На първо място, екипът на RISE препоръчва да се осигури цялостно обучение за всички заинтересовани страни, включително спортисти, треньори, персонал и администратори, за да се повиши осведомеността относно значението на тези кодекси и конкретното поведение, което те разглеждат. Това обучение следва да обхваща определението за сексуално насилие, подходящите граници, процедурите за докладване и последиците от нарушенията.

Второ, тези специализирани кодекси трябва да бъдат включени в съществуващите политики, като например договорите на спортистите, споразуменията с треньорите и организационните наръчници, като се гарантира, че те са неразделна част от спортната култура. Трябва да се установи ясна и достъпна комуникация относно кодексите чрез редовни срещи, онлайн платформи и образователни материали, с подкрепата на екипа на RISE при разработването на ресурси. И накрая, от решаващо значение е въвеждането на система за последователен мониторинг и оценка на тези стандарти. Редовните одити и обратната връзка от участниците, ръководени от екипа на RISE, могат да помогнат за идентифициране на областите за подобрене и да гарантират, че кодексите се спазват ефективно.

Механизми за прилагане

За да прилагат ефективно специализираните кодекси за поведение, спортните организации трябва да установят ясни процедури за наблюдение на спазването им, докладване на нарушения и предприемане на коригиращи действия. Екипът на RISE подчертава значението на създаването на прозрачна и достъпна система за докладване на проблеми, която да гарантира, че спортистите, треньорите и другите заинтересовани страни се чувстват сигурни и подкрепени, когато повдигат въпроси. Това може да включва поверителни канали за докладване, като например специална гореща линия или онлайн платформа, управлявани от доверена трета страна. Следва да се извършва редовен мониторинг, за да се гарантира, че всички участници спазват установените

кодекси. Това може да включва периодични одити, проучвания за обратна връзка и наблюдения по време на тренировки и състезания. Екипът на RISE се застъпва за проактивен подход, при който лидерите и администраторите поемат отговорността да насърчават спазването на кодексите и да моделират подходящо поведение. При нарушения екипът на RISE препоръчва ясни и последователни дисциплинарни процедури, включващи разследване, санкции и възможности за обжалване. Мерките за отчетност трябва да се прилагат, за да се поддържа интегритетът на организацията и да се гарантира безопасна среда за всички участници.

Мерки за отчетност

Отговорността за спазването на специализираните кодекси за поведение изисква ясни дефиниции на отговорностите на всички заинтересовани страни в спортните организации. Екипът на RISE подчертава, че спортистите трябва да поемат отговорност за поведението си, като се придържат към установените стандарти и съобщават за всички нарушения, на които станат свидетели. Треньорите и персоналот имат за задача да поддържат строги професионални граници, да моделират подходящо поведение и да гарантират, че действията им са в съответствие с кодексите за поведение. Администраторите играят важна роля в надзора на прилагането на кодексите, като гарантират, че спазването им се следи и нарушенията се разглеждат незабавно. Те трябва също така да предоставят необходимата подкрепа за механизмите за докладване и да гарантират, че всички инциденти се разглеждат с прозрачност и поверителност. Екипът на RISE подчертава значението на редовното обучение на всички заинтересовани страни, за да се затвърдят тези отговорности и да се осигури последователно разбиране на културата на нулева толерантност. В крайна сметка всички участници, включително доброволците и родителите, споделят отговорността за насърчаване на безопасна и уважителна среда, като засилват значението на взаимната отговорност за постигане на култура на безопасност и почтеност.

Прозрачност и комуникация

Прозрачността и откритата комуникация са от съществено значение за утвърждаване на култура на безопасност и доверие в спортните организации. Екипът на RISE подчертава значението на ясното съобщаване на специализираните кодекси за поведение на всички заинтересовани страни, като се гарантира, че всички разбират очакванията и потенциалните последици от нарушенията. Това включва осигуряването на лесен достъп до кодексите и редовното актуализиране на политиките и процедурите.

Също толкова важно е прозрачното разглеждане на дисциплинарните действия. Екипът на RISE се застъпва за ясна комуникация относно стъпките, предприети при възникване на нарушения, като същевременно се запазва поверителността и се зачитат правата на засегнатите лица. Чрез открито споделяне на информация за начина, по който се управляват докладите, провеждат се разследвания и се вземат решения, организациите изграждат доверие сред спортистите, треньорите и персонала. Редовните срещи и

публично достъпните доклади за ефективността на политиките помагат да се гарантира, че културата на безопасност се утвърждава постоянно и че всички лица се чувстват информирани и упълномощени да спазват стандартите на организацията.

Разбиране на взаимнозаменяемостта използване на стандартите и кодексите за поведение в спортните организации

Въпреки че съществува ясно концептуално разграничение между стандартите за поведение и кодексите за поведение, на практика, особено в спортните организации, тези термини често се използват взаимнозаменяемо. Стандартите за поведение се отнасят до всеобхватни етични принципи и очаквания, които ръководят индивидуалното поведение. Тези стандарти обикновено се основават на ценности като почтеност, справедливост, уважение и отговорност и служат като основа за формиране на културата на организацията (Davies, DeSensi, & Rosenberg, 2012). От друга страна, кодексът на поведение обикновено представлява писмен и формализиран набор от правила, които определят приемливото и неприемливото поведение, както и последиците от неправомерното поведение. Той предоставя ясни насоки за вземане на решения и отчетност и често се използва като инструмент за прилагане и дисциплинарни действия. Въпреки тези разлики спортните организации често размиват границите между тях, като използват термина кодекс на поведение, за да обхванат както етичните идеали, така и поведенческите очаквания. Това практическо сближаване често е продиктувано от необходимостта от яснота, последователност и приложимост. Например много национални ръководни органи в спорта, като [USA Gymnastics](#) или FIFA ([Ръководства и учебни материали](#), [Наръчник за съответствие](#)), издават кодекси за поведение, които съдържат не само конкретни правила за поведение, но и декларации за основните ценности и ръководни принципи. Освен това организации като Международния олимпийски комитет (МОК) издават [Етичен кодекс](#), който функционира като хибриден документ, съчетаващ както пожелателни стандарти, така и приложими разпоредби (МОК, 2021 г.). Този смесен подход помага да се гарантира, че всички членове на спортната общност - спортисти, треньори, администратори и доброволци - са в унисон с разбирането си за това какво се очаква. **В крайна сметка, въпреки че теоретичното разграничение остава актуално, взаимнозаменяемата употреба на тези термини отразява прагматичен подход в управлението на спорта: създаване на единна, достъпна рамка за насърчаване на почтеността и отчетността на всички нива на участие.**

Заклучение

Установяването и прилагането както на общи стандарти, така и на специализирани кодекси за поведение е от съществено значение за насърчаването на безопасна, уважителна и етична среда в спорта. Общите стандарти - като насърчаване на почтеността, справедливостта и спортменството - създават етичната основа на поведението, като помагат на спортисти, треньори, персонал и всички участници да

разберат общите очаквания. Тези стандарти направляват взаимодействията, засилват отговорността и изграждат култура на доверие и уважение в цялата спортна общност. Въпреки че тези всеобхватни принципи са важни, те не са достатъчни сами по себе си, за да се справят със сложни и специфични рискове, като например сексуалното насилие и злоупотреба. Именно тук специализираните кодекси за поведение придобиват решаващо значение. Както подчертава екипът на RISE, тези кодекси надхвърлят общите етични насоки, като ясно дефинират неподходящото поведение, поставят изрични граници и установяват стабилни процедури за докладване и реагиране при нарушения. Те отразяват подход на нулева толерантност към неправомерното поведение и дават приоритет на безопасността, достойнството и овластяването на всички участници - особено на тези, които са в уязвимо положение. Нещо повече, съчетаването на общите и специализираните кодекси в единна, приложима рамка осигурява последователност в очакванията, като в същото време отговаря на уникалните предизвикателства на спортния контекст. Чрез прилагането на такива всеобхватни насоки спортните организации не само предотвратяват вреди, но и създават среда, в която всеки човек се чувства ценен, защитен и има възможност да се развива. Този двоен подход в крайна сметка поддържа интегритета на спорта и укрепва културата на приобщаване и отчетност.

Приложение

Примерен кодекс за поведение на треньори

Треньорите играят съществена роля за развитието и благосъстоянието на спортистите, както на терена, така и извън него. Те заемат уникална позиция на доверие и трябва да се придържат към високи стандарти за лично и професионално поведение. Настоящият Кодекс за поведение предоставя насоки за треньорите, за да се осигури безопасна, уважителна и етична среда за всички участници в спорта. Кодексът очертава отговорностите, правата и взаимоотношенията, които треньорите трябва да спазват, както и последиците от нарушаването на тези стандарти.

Отговорности - професионални стандарти

Като отговорен треньор ще:

1. **Ще поддържам професионална компетентност:** Ще гарантирам, че знанията и уменията ми са актуални чрез непрекъснато образование, обучение и сертифициране. Ще гарантирам, че треньорската ми квалификация отговаря на изискванията на моя спорт, и ще остана ангажиран с професионалното си развитие, за да осигуря най-доброто преживяване за спортистите.
2. **Защита на личните данни:** Ще се придържам към всички политики и процедури за защита, за да предпазя спортистите от физическо, емоционално и сексуално насилие. Ще се държа по начин, който дава приоритет на благосъстоянието и безопасността на всички спортисти, като гарантирам, че са налице подходящи мерки за справяне с всякакви опасения, свързани с предпазването.
3. **Антидопинг:** Ще спазвам националните и международните антидопингови насоки, като гарантирам, че насърчавам чист спорт. Никога няма да одобрявам, подкрепям или съдействам за каквато и да е форма на измама, допинг или използване на забранени вещества, техники или оборудване.
4. **Подходящо поведение:** Ще поддържам професионално поведение и ще гарантирам, че дейностите, които ръководя, са подходящи за възрастта, зрелостта и способностите на спортиста. Ще уважавам времето, здравето и благосъстоянието на спортистите и няма да ги тласкам отвъд границите им.
5. **Физически контакт:** Ако по време на тренировката е необходим физически контакт, винаги ще обяснявам целта на контакта, ще искам съгласие и ще се уверя, че контактът е подходящ. Никога няма да участвам във физически контакт, който е сексуален, неподходящ или вреден за спортиста.
6. **Лицензиране на треньора и проверки на досиетата:** Ще се уверя, че имам валиден треньорски лиценз и че всички необходими проверки на миналото (напр. проверки на криминалното досие) са приключили, преди да започна да тренирам. Разбирам, че неспазването на това изискване може да доведе до дисциплинарни действия.

Отговорности - лични стандарти

Като отговорен треньор ще:

1. Ще **демонстрирам положително поведение**: Винаги ще насърчавам положителните аспекти на спорта, като честна игра, работа в екип и уважение. Ще избягвам всякаква форма на вербална злоупотреба, тормоз или използване на неподходящ език по време на треньорски сесии, състезания или събития.
2. Ще **поддържам граници**: Ще установявам и поддържам професионални граници с всички спортисти, като осигурявам ясно разграничение между професионалните и личните отношения. Ще избягвам всякакви действия, които биха могли да доведат до объркване или неподходящо поведение, включително в личен план, в социалните медии или във всяка друга форма на комуникация.
3. **Избягване на употребата на вещества**: Никога няма да употребявам алкохол или незаконни вещества по време на треньорски дейности или в контекст, свързан със спорта, като например по време на тренировки или състезания.
4. **Уважение към разнообразието**: Ще се отнасям с уважение към всички спортисти, колеги и други заинтересовани страни, независимо от тяхната раса, пол, сексуална ориентация, увреждане или религиозни убеждения. Ще насърчавам приобщаването, разнообразието и справедливостта във всички аспекти на треньорската дейност и ангажираността на спортистите.

Права на треньорите

Като треньор имам право на:

1. **Уважение и достойнство**: Имам право да бъда третиран с уважение от всички спортисти, родители и колеги треньори. Няма да толерирам никаква форма на тормоз, дискриминация или омаловажаващо поведение, насочено към мен.
2. **Безопасна и подкрепяща среда**: Имам право да работя в среда, която дава приоритет на моята лична безопасност и благополучие, както и на безопасността на спортистите под мое ръководство. Това включва достъп до подходящи тренировъчни съоръжения, подкрепа и необходимите ресурси за ефективно изпълнение на моите треньорски задължения.
3. **Свобода на изразяване**: Имам право да изразявам професионалното си мнение по отношение на развитието на спортистите, методите на обучение и спорта. Това трябва да става по уважителен начин и в рамките на управлението на спорта.
4. **Професионално развитие**: Имам право на достъп до възможности за непрекъснато обучение и развитие в областта на треньорството, благосъстоянието на спортистите и специфичните за спорта умения. Това гарантира, че съм подготвен да посрещна развиващите се нужди на моите спортисти.

Взаимоотношения - изграждане на положителни връзки

Като треньор ще развивам и поддържам взаимоотношения въз основа на следните принципи:

1. **Взаимно доверие и уважение:** Ще установявам положителни и уважителни отношения с всеки спортист, като гарантирам, че доверието се поддържа. Ще работя за създаване на среда, в която спортистите се чувстват в безопасност да изразяват своите притеснения и обратна връзка.
2. **Ясни очаквания:** Ще комуникирам открито със спортистите за това какво се очаква от тях по отношение на поведение, представяне и ангажираност. Също така ще се уверя, че спортистите разбират своите права и отговорности, като насърчавам чувството за автономност и самоопределяне в тяхното обучение и състезание.
3. **Подходящи граници:** Ще установявам и спазвам подходящи граници между себе си и спортистите, особено с непълнолетните. Това включва да не прекарвам време насаме със спортистите в частни помещения, да не участвам в неподходящ физически контакт и да избягвам споделянето на частни пространства със спортисти без присъствието на друг възрастен.
4. **Участие на родителите:** Ще насърчавам откритата комуникация с родителите и настойниците, особено с по-малките спортисти, за да осигуря подкрепящи, прозрачни отношения между всички страни. Родителите трябва да бъдат информирани за графика на тренировките, състезанията и всички въпроси, които могат да възникнат във връзка с участието на детето им.

Нарушаване на поведението

Разбирам, че неспазването на този Кодекс за поведение може да доведе до следните последствия:

1. **Устно или писмено предупреждение:** В случай на нарушение мога да получа устно или писмено предупреждение в зависимост от тежестта на нарушението.
2. **Временно отстраняване:** Повтарящи се или сериозни нарушения на поведението могат да доведат до временно отстраняване от треньорски задължения в рамките на клуба или от конкретно събитие.
3. **Задължително обучение:** Ако наруша някой от аспектите на този кодекс, може да ми бъде наложено да премина допълнително обучение, включително по въпросите на защитата, треньорските практики или други съответни области.
4. **Прекратяване на треньорския лиценз*:** Сериозни или повтарящи се нарушения могат да доведат до временно спиране или отнемане на треньорския ми лиценз, което ще ми попречи да тренирам в рамките на организацията или спорта.
5. **Допълнителни дисциплинарни действия:** В случай на нарушения може да бъда подложен на допълнителни дисциплинарни действия, определени от клуба, федерацията или съответните органи, включително освобождаване от треньорската ми позиция или сезиране на съдебните органи.

Като спазвам този Кодекс за поведение, се ангажирам да насърчавам позитивна, етична и безопасна среда за всички участници в спорта.

Подпис:

Дата:

*Тази последица е приложима в държавите членки в Европа, които подкрепят такива действия съгласно националното си спортно законодателство, което налага разпоредби за поддържане на безопасността, почтеността и етичните стандарти на спортната среда.

Примерен специализиран кодекс за поведение на треньорите за предотвратяване на сексуалното насилие в спорта

Ролята на треньора в спорта е от съществено значение за развитието на спортистите, както на терена, така и извън него, и треньорите заемат уникална позиция на доверие и отговорност. Този специализиран кодекс за поведение има за цел да гарантира, че всички треньори поддържат най-високи стандарти на професионално и лично поведение, по-специално за предотвратяване на сексуалното насилие и насърчаване на безопасна и уважителна среда за всички участници. Кодексът очертава отговорностите, правата, взаимоотношенията и очакванията за нарушаване на поведението, към които треньорите трябва да се придържат, като се фокусира върху предотвратяването на сексуалното насилие и неправомерното поведение в спортната среда.

Отговорности - професионални стандарти

Като отговорен треньор ще:

1. **ще спазвам политиките за защита на правата:** Ще спазвам всички национални и организационни политики и процедури за защита, за да предпазя спортистите от всички форми на злоупотреба, включително сексуално насилие. Ще гарантирам, че разбирам рисковете, ще докладвам за притесненията и ще предприемам проактивни мерки за предотвратяване на вредата.
2. **Поддържане на професионална компетентност:** Ще се уверя, че съм подходящо квалифициран да тренирам спортисти и поддържам подходящо обучение за предпазване, предотвратяване на сексуално насилие и етични треньорски практики. Ще участвам в непрекъснато професионално развитие, за да подобрявам знанията и уменията си, свързани със защитата на спортистите от злоупотреби.
3. **Физически граници:** Ще спазвам физическите граници на всички спортисти и ще избягвам всякаква форма на физически контакт, освен ако не е необходима за целите на треньорската дейност, не е подходяща за етапа на развитие на спортиста и не е обяснена и не е дадено съгласие за нея. Никога няма да участвам в каквато и да е форма на неподходящо докосване или сексуално поведение.
4. **Антидопингови и етични практики:** Ще се придържам към антидопинговите правила и ще насърчавам етичните практики в спорта. Никога няма да подкрепям или да участвам в поведение, което насърчава неправомерни действия, включително употреба на забранени вещества или участие в каквато и да е форма на злоупотреба.
5. **Подходящо докладване и реакция:** Незабавно ще съобщавам за всякакви опасения или подозрения за сексуално насилие или неподходящо поведение на съответните органи или на служителя, отговарящ за защитата. Ще гарантирам, че моите действия подкрепят подхода на нулева толерантност към злоупотребите, създавайки среда, в която сексуалното насилие не се толерира.

6. **Безопасна среда:** Ще предприемам всички разумни мерки, за да гарантирам, че средата за обучение и състезания е безопасна, приветлива и свободна от сексуално насилие или тормоз. Ще предприемам незабавни действия за справяне с всяко поведение, което би могло да доведе до или да даде възможност за злоупотреба.

Отговорности - лични стандарти

Като отговорен треньор ще:

1. Ще **демонстрирам уважително поведение:** Ще демонстрирам уважително поведение по всяко време, като гарантирам, че взаимодействието ми със спортисти, родители и колеги е професионално, приобщаващо и непринудително. Няма да толерирам никаква форма на сексуален тормоз, неуместни коментари или поведение, което може да накара другите да се чувстват неудобно или несигурно.
2. **Поддържане на граници:** Ще установявам и поддържам ясни професионални граници с всички спортисти. Това включва избягване на ситуации, в които съм насаме със спортист, особено с непълнолетни, в частна обстановка или ситуации, които могат да се възприемат като неподходящи или потенциално експлоатиращи.
3. **Да избягвам неподходящо съдържание:** Няма да използвам никаква форма на комуникация, включително социални медии, за изпращане на неподходящи или подтикващи съобщения на спортисти. Ще избягвам всякакво поведение, което би могло да размие границите на професионалното поведение или да създаде ситуация, в която може да възникне сексуално насилие.
4. **Насърчавам безопасното спортуване:** Ще насърчавам последователно безопасна и подкрепяща среда за спортистите, като гарантирам, че тяхното физическо и емоционално благополучие е с приоритет пред целите за постижения. Ще предприемам стъпки за създаване на култура, в която всички спортисти се чувстват уважавани и защитени от всякакви форми на злоупотреба.

Права на треньорите

Като треньор имам право на:

1. **Уважение и достойнство:** Имам право да бъда третиран с уважение от всички спортисти, родители и колеги. Не трябва да бъда подложен на каквато и да е форма на дискриминация, тормоз или неправомерен натиск и имам право да работя в среда, в която са гарантирани личната ми безопасност и достойнство.
2. **Достъп до обучение и ресурси:** Имам право на достъп до обучение за защита и други ресурси, за да разбера по-добре и да предотвратя сексуалното насилие в спорта. Това включва да разполагам с инструменти за докладване и реагиране на инциденти по подходящ и ефективен начин.
3. **Подкрепа за предотвратяване на насилието:** Имам право да работя в рамка, която ме подкрепя в предотвратяването на сексуално насилие. Това означава да

имам ясни политики, ясни канали за докладване и достъп до експертни съвети, когато е необходимо.

4. **Защита от отмъщение:** Имам право да докладвам за всяка форма на неправомерно поведение или сексуално насилие, без да се страхувам от отмъщение. Ще бъда подкрепен от моята организация и колеги, когато изразявам загриженост или съобщавам за инциденти, като ми се гарантира, че мога да действам без страх от лична или професионална вреда.

Взаимоотношения - изграждане на безопасни, положителни връзки

Като треньор ще развивам и поддържам взаимоотношения, основани на следните принципи:

1. **Взаимно доверие и уважение:** Ще изграждам взаимоотношения с атлетите въз основа на взаимно доверие, уважение и ясни професионални граници. Ще създам отворена среда, в която спортистите се чувстват в безопасност да споделят своите притеснения и в която вярват, че гласът им ще бъде чул.
2. **Ясни очаквания и комуникация:** Ще се уверя, че спортистите разбират очакванията за поведението си, както за себе си, така и за мен като техен треньор. Ще съобщавам ясно какво представлява неподходящо поведение и ще очертавам стъпките, които ще бъдат предприети, ако такова поведение се появи.
3. **Безопасни граници:** Ще избягвам да прекарвам време насаме със спортисти под 18 години, освен ако не е на обществено място или под ясен надзор. Никога няма да каня спортисти в дома си, да ги водя в личния си автомобил или да споделям с тях лични пространства като спални.
4. **Включвам и подкрепям:** Ще гарантирам, че всички спортисти, независимо от техния произход, пол или идентичност, ще се чувстват включени, в безопасност и уважавани в спортната среда. Никога няма да правя предположения за спортистите или да участвам в поведение, което може да доведе до маргинализиране или злоупотреба с уязвими лица.

Нарушение на поведението

Разбирам, че ако наруша този Кодекс за поведение, може да бъда подложен на следните последствия:

1. **Устно или писмено предупреждение:** Незначителни нарушения на този Кодекс могат да доведат до устно или писмено предупреждение, в което се посочват необходимите коригиращи действия.
2. **Временно отстраняване:** Ако не спазвам Кодекса, може да бъда временно отстранен от треньорска дейност до приключване на разследването и предприемане на коригиращи действия.
3. **Задължително обучение по защита на личните данни:** Възможно е да ми бъде наложено да участвам в допълнително обучение за предпазване или предотвратяване на сексуално насилие, за да се гарантира, че напълно разбирам значението на поддържането на безопасна и уважителна среда за спортистите.

4. **Прекратяване на тренировъския лиценз***: Сериозните нарушения на Кодекса, особено тези, свързани със сексуално насилие или неправомерно поведение, могат да доведат до отнемане на тренировъския ми лиценз или до отстраняване от тренировъската ми позиция.
5. **Правни действия**: В случаите, в които се съобщава за сексуално насилие или неправомерно поведение, разбирам, че могат да бъдат предприети правни действия и че мога да бъда отнесен към правоприлагащите или съответните органи.

Като спазвам този специализиран кодекс на поведение, се ангажирам да насърчавам култура на безопасност, уважение и приобщаване, в която сексуалното насилие се предотвратява и всички спортисти могат да се развиват в сигурна и подкрепяща среда.

Подпис:

Дата:

*Тази последица е приложима в държавите членки в Европа, които подкрепят такива действия съгласно националните си спортни закони, които налагат разпоредби за поддържане на безопасността, почтеността и етичните стандарти на спортната среда.

Примерен кодекс за поведение на спортисти над 18 години (възрастни)

Като отговорен спортист ще:

1. **Ще спазвам политиките за безопасност:** Ще спазвам всички политики и процедури за защита, особено тези, насочени към предотвратяване на сексуално насилие. Разбирам, че тези политики съществуват, за да защитят всички спортисти, включително и мен, от злоупотреба или вреда под каквато и да е форма.
2. **Да спазвам границите:** Ще спазвам личните и физическите граници на другите спортисти, треньори и персонал. Няма да участвам в никакво поведение, което е физически или емоционално неподходящо, включително тормоз, неподходящо докосване или принуда.
3. **Насърчаване на безопасна среда:** Ще допринасям активно за създаването на безопасна, подкрепяща и уважителна среда за обучение и състезания. Ще говоря, ако стана свидетел на каквато и да е форма на сексуален тормоз или неправомерно поведение, и ще насърчавам другите да правят същото.
4. **Етично поведение:** Ще се държа етично и професионално във всичките си взаимодействия с други спортисти, треньори и длъжностни лица. Няма да използвам служебното си положение, за да получавам лични или сексуални предимства пред другите, и ще се въздържа от участие в сексуални действия или неподходящо поведение със спортисти или служители.
5. **Използване на социални медии:** Няма да публикувам или споделям неподходящо или вредно съдържание в социалните медии, включително съдържание, което може да допринесе за сексуален тормоз или експлоатация. Разбирам въздействието, което моето поведение онлайн може да има върху моята репутация и тази на моя спорт.
6. **Употреба на алкохол и наркотични вещества:** Няма да участвам в употребата на алкохол или незаконни вещества по време на тренировки, състезания или други събития, свързани със спорта. Разбирам, че подобно поведение може да създаде опасни ситуации и да застраши моята почтеност и тази на моя отбор.
7. **Подкрепа за жертвите на насилие:** Ще подкрепям тези, които съобщават за случаи на сексуално насилие или неправомерно поведение, като гарантирам, че ще бъдат изслушани, ще им се вярва и ще получат подходяща подкрепа. Няма да толерирам отмъщение или обвинения към жертвите.
8. **Ще докладвам за неправомерно поведение:** Ще докладвам за всяко неправомерно поведение или неетично поведение, включително сексуален тормоз или насилие, на съответните органи в спорта. Разбирам, че неуспехът при докладването на такива инциденти може да има сериозни последици.

Нарушаване на Кодекса за поведение

Разбирам, че ако не спазвам Кодекса за поведение, може да ми бъдат наложени дисциплинарни мерки, които могат да включват

- ¶ устно или писмено предупреждение
- ¶ Временно отстраняване от участие в обучение или събития
- ¶ Отстраняване от отбора или клуба
- ¶ прекратяване на членството или участието в спорта

Подпис:

Дата:

Примерен кодекс за поведение на спортисти под 18 години (непълнолетни)

Като млад спортист под 18 години имам право да:

1. **Да бъда в безопасност и защитен:** Имам право да участвам в спортни състезания, без да се страхувам от вреда, включително сексуално насилие, злоупотреба или експлоатация. Моята безопасност и благополучие са основна грижа на моите треньори, ръководители на отбори и други възрастни, участващи в моя спорт.
2. **Отнасяйте се с уважение:** Имам право да бъда третиран с достойнство и уважение от всички участници в спорта. Ще уважавам треньорите, съотборниците си и другите участници и очаквам да получа същото в замяна.
3. **Да докладвам за притеснения:** Ще съобщавам за всяко поведение, което ме кара да се чувствам неудобно, включително за всяка форма на сексуален тормоз или злоупотреба, на доверен възрастен или на отговорника по социалните въпроси в клуба. Знам, че притесненията ми ще бъдат взети на сериозно и ще бъдат разгледани по подходящ начин.
4. **Да разбирам границите:** Ще зачитам физическите и емоционалните граници на другите и ще очаквам те да правят същото спрямо мен. Това включва избягване на неподходящ физически контакт или коментари, които карат другите да се чувстват неудобно или несигурно.
5. **Безопасна и подходяща комуникация:** Няма да участвам или да толерирам неподходящо общуване, независимо дали става въпрос за лично общуване, общуване по телефона или онлайн. Ще говоря, ако съм свидетел или преживявам неподходящо поведение, като например сексуален тормоз или експлоатация, и ще насърчавам другите да правят същото.
6. **Подкрепа за връстниците:** Ще подкрепям съотборниците си, като се отнасям към тях с доброта и уважение, като гарантирам, че никой няма да се чувства изключен, тормозен или сплашван. Ще бъда съюзник на всеки, който може да е жертва на неподходящо поведение.
7. **Да разбирам значението на съгласието:** Винаги ще търся ясно съгласие преди всеки физически контакт, включително демонстрация на техники или помощ по време на тренировка. Разбирам, че съгласието е от ключово значение за поддържането на уважителна и професионална среда.
8. **Да избягвам ситуации без надзор:** Няма да попадам в ситуации, в които съм сам с треньор или възрастен член на спортния отбор без знанието и съгласието на моите родители или настойници. Ще гарантирам, че всички приготовления за пътуване и лични взаимодействия се придържат към указанията за безопасност на спортния отбор.

Нарушаване на Кодекса за поведение

Разбирам, че ако не спазвам този Кодекс, може да бъдат предприети действия от страна на моя клуб и да бъда изправен пред:

- ¶ устно или писмено предупреждение

- ¶ Отстраняване от тренировки или събития
- ¶ Да бъде помолен да напусна отбора или клуба
- ¶ Допълнителни действия, които моят клуб или ръководен орган счете за подходящи

При нарушаване на поведението ще бъдат информирани моите родители или настойници и ще бъдат сезирани съответните органи.

Подпис (непълнолетен):

Подпис (родител/настойник):

Дата:

[Примерен кодекс на поведение за родители/настойници](#)

В качеството си на отговорен родител или настойник на спортист, аз ще:

1. **Ще осигуря безопасно участие:** Ще гарантирам, че участието на детето ми в спортни занимания е безопасно и приятно, без каквато и да е форма на тормоз, злоупотреба или сексуално насилие. Ще подкрепям детето си при вземането на решения относно участието му в спорта, като зачитам неговата автономност и благополучие.
2. **Насърчаване на уважително поведение:** Ще давам положителен пример, като демонстрирам уважително поведение към треньори, спортисти, длъжностни лица и други родители. Няма да участвам или да толерирам неподходящ език, тормоз или каквато и да е форма на сексуален тормоз.
3. **Ще се придържам към политиките за защита:** Ще се запозная и ще се придържам към политиките и практиките за защита на организацията, особено към тези, които целят предотвратяване на сексуалното насилие и злоупотреба в спорта. Ще съобщавам за всякакви опасения относно безопасността или поведението на детето ми на определения служител по социалните въпроси.
4. **Подкрепям и насърчавам:** Ще подкрепям усилията на детето си в неговия спортен път, като го насърчавам да участва по справедлив и положителен начин. Ще науча детето си на важността на уважението към другите, спазването на правилата и поддържането на подходящи граници във всички взаимодействия.
5. **Поддържане на здравословни граници:** Ще спазвам личните граници между спортистите и възрастните, като гарантирам, че взаимодействията на детето ми с треньори, официални лица и доброволци са подходящи и професионални. Никога няма да оказвам натиск върху детето си да участва в ситуация, която го кара да се чувства неудобно.
6. **Наблюдение на онлайн активността:** Ще наблюдавам онлайн активността на детето ми, свързана със спорта, като гарантирам, че няма неподходящо съдържание или взаимодействия. Ще гарантирам, че цялата комуникация между

детето ми и треньорите или длъжностните лица е професионална и се води по безопасен и уважителен начин.

7. **Безопасно транспортиране на спортистите:** Ще осигуря на детето си безопасен транспорт до и от събитията и няма да позволя на детето си да пътува само с треньори, длъжностни лица или доброволци, освен ако не са въведени подходящи протоколи за защита.
8. **Съобщаване на притеснения:** Ще докладвам незабавно на отговорника за благосъстоянието на клуба или организацията за всякакви опасения, свързани с неподходящо поведение, сексуален тормоз или каквато и да е форма на неправомерно поведение. Разбирам, че повдигането на такива опасения е важно за поддържането на безопасна среда за всички участници.

Нарушаване на Кодекса за поведение

Разбирам, че ако не спазвам този Кодекс за поведение, може да бъдат предприети действия от страна на моя клуб и аз мога да

- ¶ да бъда помолен да се извиня за поведението си
- ¶ Получа устно или писмено предупреждение от клубната комисия
- ¶ Да бъда отстранен от участие в тренировки или събития
- ¶ да бъда задължен да напусна клуба

Подпис:

Дата:

Примерен кодекс за поведение на доброволци

Като отговорен доброволец ще:

1. **ще спазвам политиките за защита на личните данни:** Ще спазвам всички политики и процедури за защита, за да предотвратявам сексуално насилие и лошо поведение в спорта. Това включва спазването на всички насоки относно физическата, емоционалната и сексуалната безопасност на спортистите, особено на непълнолетните и уязвимите възрастни.
2. **Спазване на границите:** Ще уважавам личните и физическите граници на всички спортисти, треньори и доброволци. Няма да участвам или да толерирам каквато и да е форма на неподходящ физически контакт или комуникация, включително сексуален тормоз, тормоз или принуда.
3. **Ще насърчавам положителното поведение:** Ще допринасям за създаването на приобщаваща и уважителна среда, в която спортистите могат да се развиват без страх от тормоз или злоупотреба. Никога няма да одобрявам или пренебрегвам каквото и да е неподходящо поведение, включително сексуални посегателства, и ще докладвам за всички проблеми, на които съм свидетел.

4. **Създаване на безопасна и гостоприемна среда:** Ще помагам за създаването на пространство, в което всички спортисти се чувстват в безопасност и са ценени, независимо от техния произход, пол или способности. Ще гарантирам, че към спортистите се отнасят с достойнство и уважение и че никой не е подложен на каквато и да е форма на дискриминация или сексуално насилие.
5. **Използване на подходяща комуникация:** Ще гарантирам, че цялата комуникация със спортистите, независимо дали е лична или чрез електронни средства, е професионална, уважителна и подходяща. Никога няма да участвам в неподходящи или сексуализирани разговори със спортисти и ще докладвам за всяко подобно поведение, ако то се случи.
6. **Наблюдение и докладване на неправомерни действия:** Ще наблюдавам бдително поведението на други доброволци, треньори и спортисти, за да предотвратявам и разглеждам всякакви случаи на сексуален тормоз, злоупотреба или неправомерно поведение. Ако подозирам каквато и да е форма на неподходящо поведение, ще докладвам незабавно на служителя по защита или на съответните органи.
7. **Избягване на рискови ситуации:** Ще избягвам да оставам насаме със спортисти в изолирани или частни помещения, освен ако не е необходимо за конкретна цел, която е в съответствие с политиките за защита. Ще гарантирам, че всички взаимодействия между спортисти и възрастни са прозрачни и, когато е възможно, са наблюдавани от друг отговорен възрастен.
8. **Участвам в обучение по въпросите на закрилата:** Ще премина всички необходими обучения по въпросите на защитата, като гарантирам, че съм напълно подготвен да разпознавам и да реагирам на всякакви признаци на сексуално насилие или неправомерно поведение. Ще опреснявам обучението си редовно, както се изисква от моята организация.

Нарушаване на Кодекса за поведение

Разбирам, че ако не спазвам този Кодекс за поведение, може да ми бъдат наложени дисциплинарни мерки, включително:

- ¶ Устно или писмено предупреждение
- ¶ Временно отстраняване от участие като доброволец в обучителни сесии или събития
- ¶ Отстраняване от позицията ми на доброволец
- ¶ сезиране на съответните органи за защита или правни органи

Като се придържам към тези стандарти, се ангажирам да създам и поддържам безопасна, подкрепяща среда, в която всички участници, особено уязвимите лица, могат да се занимават със спорт без вреда или експлоатация.

Подпис:

Дата:

Примерен кодекс за поведение на администратори в спортни организации

Като отговорен администратор в спортна организация ще:

1. **ще се придържам към политиките за безопасност:** Ще гарантирам, че всички политики и процедури за защита се прилагат и следват последователно в цялата организация. Това включва политики, специално насочени към предотвратяване на сексуално насилие и неправомерно поведение в спорта. Ще се уверя, че всички служители, доброволци и спортисти са запознати с тези политики и с техните отговорности за поддържане на безопасна среда.
2. **Създаване на безопасна и приобщаваща среда:** Ще работя за създаването и поддържането на среда, в която всички участници - спортисти, треньори, доброволци и персонал - се чувстват в безопасност, уважавани и ценени. Активно ще насърчавам приобщаването, като гарантирам, че всеки, независимо от произхода, пола или способностите си, може да участва, без да се страхува от тормоз или дискриминация.
3. **Ще осигуря подходящо обучение и образование:** Ще гарантирам, че целият персонал, треньорите и доброволците получават подходящо обучение по въпросите на защитата, превенцията на сексуалното насилие и етичното поведение в спорта. Това включва редовни актуализации и предоставяне на ресурси, които помагат за предотвратяване на неправомерни действия и насърчаване на положително поведение.
4. **Контрол и прилагане на политиките:** Ще отговарям за наблюдението на спазването на политиките за защита на организацията, като гарантирам, че всички поведения отговарят на очакваните стандарти. Ще прилагам политиките последователно и справедливо, като предприемам подходящи действия при нарушения, особено такива, свързани със сексуално насилие или неправомерно поведение.
5. **Докладване и разглеждане на проблеми:** Ще гарантирам наличието на ясни и достъпни процедури за докладване на всякакви опасения, свързани със сексуално насилие, тормоз или неправомерно поведение. Ще действам незабавно и по подходящ начин, когато бъдат повдигнати такива опасения, като гарантирам, че всички доклади се приемат сериозно, управляват се поверително и се разследват задълбочено.
6. **Осигуряване на конфиденциалност и неприкосновеност на личния живот:** Ще защитавам поверителността на лицата, участващи във всякакви опасения, свързани със защитата, като гарантирам, че чувствителната информация се споделя само с тези, които имат законна нужда да я знаят. Разбирам важността на зачитането на личния живот и достойнството на всички участници.
7. **Насърчаване на етично и уважително поведение:** Ще гарантирам, че всички политики и действия, предприети от организацията, насърчават етичното поведение, уважението и отговорността. Ще давам пример, като демонстрирам най-високи стандарти на поведение и очаквам същото от другите.

8. **Ще поддържам ясна комуникация:** Ще осигуря открита и прозрачна комуникация в организацията, особено по отношение на политиките и процедурите за защита. Ще насърчавам всички членове на организацията да говорят за притеснения и да докладват за неправомерно поведение, без да се страхуват от отмъщение.
9. **Подкрепям жертвите на злоупотреба:** Ще гарантирам, че на всеки спортист или лице, което е било засегнато от сексуално насилие или тормоз, се предоставя необходимата подкрепа, включително достъп до консултации, правна помощ и други подходящи ресурси. Ще създам култура, в която жертвите се чувстват сигурни, че могат да подадат сигнал, и са уверени, че ще бъдат подкрепени в процеса.

Нарушаване на Кодекса за поведение

Разбирам, че ако не спазвам този Кодекс за поведение, може да бъда подложен на дисциплинарни действия, които могат да включват

- ¶ устно или писмено предупреждение
- ¶ временно отстраняване от административната ми длъжност
- ¶ Отстраняване от позицията ми в организацията
- ¶ Насочване към съответните органи за по-нататъшно разследване или правни действия

Като администратор се ангажирам да спазвам най-високите стандарти на поведение и почтеност, за да предотвратявам сексуално насилие и неправомерно поведение и да насърчавам положителна и приобщаваща спортна среда за всички участници.

Подпис:

Дата:

Klugman, C. M. (2022). *^ m t ~ e o _ 'Y ~ e _ c h ~ _ t _ x ~ e _ e ~ _ t _*
(Етичните норми:). <https://doi.org/10.4324/9780429398377-41>
^ _ ; e ~ o t , o _ o h e o m t

Paine, L. S., Deshpandé, R., Margolis, J. D., & Bettcher, K. (2005). *| L J ú 2 / 2 R Š Y | ~ ^*
c o _ ^ e _ t o e ~ _ ' ~ t ~ _ o a c ~ e _ 'Y o t , o _ ~ h 'Y e
_ ^ ~ Harvard Business Review.

Василиев, И. А. (2023). Легализиране на етиката в спорта и дисциплинарна отговорност
за "позор". *Kutafin Law Review*, **10**, 404-425. <https://doi.org/10.17803/2713-0533.2023.2.24.404-425>

Waisapi, J. Y. (2022). Kode Etik dan Etika Profesi. *Formosa Journal of Social Sciences (FJSS)*,
1(3), 275-284. <https://doi.org/10.55927/fjss.v1i3.1287>

РЪКОВОДСТВО RISE

СТАНДАРТИ И КОДЕКСИ НА ПОВЕДЕНИЕ В СПОРТА

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Финансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Изпълнителната агенция за европейско образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA могат да бъдат държани отговорни за тях